

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA ZA LETO 2015

(V skladu z odločbo št. 6120-1/2015/3 z dne 26. 3. 2015)

ZBuDiSe!

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

Ljubljana, 16. 2. 2016

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Avtorji fotografij:

Maja Vunšek, Špela Razpotnik, Tjaša Mrgole Jukič, karikatura Ciril Horjak, Nataša Knap

Besedilo letnega poročila je rezultat pregleda poročila strokovnega odbora, ki ga je pripravila predsednica strokovnega odbora Tjaša Mrgole Jukič, predsedniki sekcij so pripravili poročila o letu za posamezno sekcijo. Poročilo o ponudbi informacijskih servisov je prispevala mag. Karmen Štular Sotošek. Poročilo o komisiji za digitalno knjižnico je pripravili mag. Zoran Krstulović, poročilo Terminološke komisije pa Ivan Kanič.

Besedilo letnega poročila ZBDS so pregledale članice Izvršnega odbora: mag. Špela Razpotnik, Irena Sešek, Damjana Vouk, Polona Marinšek in Tjaša Mrgole Jukič.

Medijske objave so v letnem poročilu Zveze bibliotekarskih društev Slovenije namenjen interni uporabi. Medijsko spremljanje za ZBDS opravlja Press CLIPPING d.o.o., www.pressclipping.si

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Kazalo

Prebujanje in koprnenje v letu 2015	4
Zgodovina razvoja stanovskega društva.....	9
Stanje stanovskega društva danes	9
Izhodišča pri oblikovanju programov stanovskega društva	11
Vizija, poslanstvo in strateške usmeritve Zveze bibliotekarskih društev Slovenije.....	13
Realizacija letnih ciljev in uresničevanje programa 2015.....	14
STROKOVNA IN ORGANIZACIJSKA DEJAVNOST ORGANOV IN DELOVNIH TELES	15
IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST.....	23
MEDNARODNA DEJAVNOST IN UDELEŽBA NA MEDNARODNIH KONFERENCAH	36
PROMOCIJA	42
PUBLICISTIČNA DEJAVNOST	51
ZAGOTAVLJANJE INFORMACIJSKIH VIROV (EBSCOhost)	53
FINANČNO POROČILO	55
R E K A P I T U L A C I J A	55
ZBDS.....	56
REVIJA KNJIŽNICA	58
KALANOV SKLAD.....	59
STEPIŠNIKOV SKLAD.....	60
HARTMANOV SKLAD.....	60

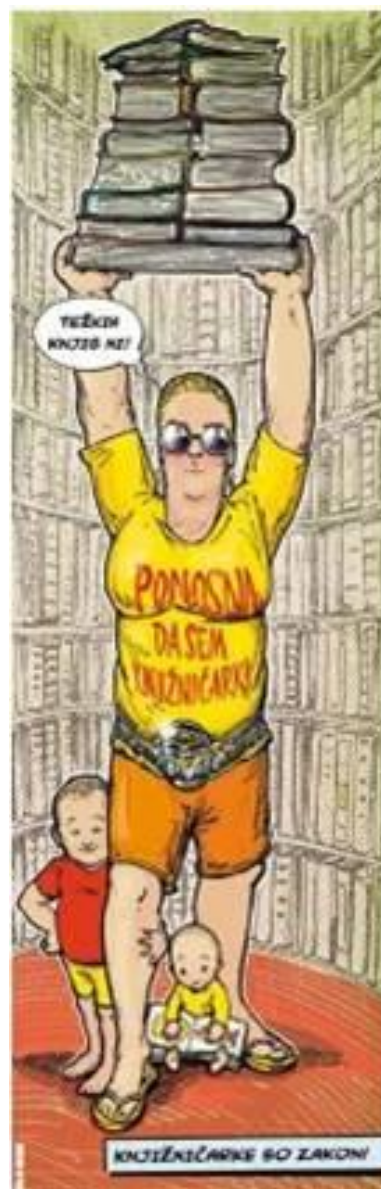

Prebujanje in koprnenje v letu 2015

Predsedniški pregled preteklega leta

Ustvarjanje kakršnegakoli letnega poročila lahko gre v dve smeri. Lahko je natančno zasnovano birokratsko zadovoljivo branje javno dostopnega dokumenta, ki upošteva vse zakonsko predpisane smernice in pri tem razkrije predvsem količino opravljenega dela ter poudari še morebiti oceno učinkovitosti realizacije glede na načrtovane programe. Če takšno birokratsko poročilo naredi korak naprej, nam predstavi še morda učinke izvedenih programov. Druga smer pa sledi smernicam predpisanega, saj vsekakor gre za obvezni javni dokument, a si dovoli zaiti tudi v prosto plezanje, brez pripomočkov, takšno v alpskem slogu, če se že odzivamo na dogajanje v okolju, ki je v trenutku sestavljanja letnega pregleda dela Zveze bibliotekarskih društev Slovenije opazno prepleten z gorniškiimi filmi, knjigami in razmišljanji¹. Skoraj verjamem, če že nisem prepričana, da ni Slovenca, ki bi v povprečju 25.550 dni svojega življenja ostal ravnodušno brezbrizen do te tematike. Če se odmaknem od Slovencev in si dovolim podvomiti v tesno povezanost med gorami in našo narodno zavestjo, pa res verjamem, da knjižničarjem in knjižničarkam, strokovnim delavcem v najzanimivejši kulturni, izobraževalni, znanstveni, socialni organizaciji, torej knjižnici, to področje ni tuje in da je skoraj nemogoče, da ne bi vsaj v rokah držali kakšno knjigo, ki smo jo knjižničarji označili z UDK vrstilcem 796.52.

Moj pogled na opravljeno delo v preteklem letu, ki so ga zasnovali in izpeljali člani 8 bibliotekarskih društev, ovrednotili in občutili pa tudi tisti slovenski knjižničarji, ki se iz osebnih razlogov niso odločili za članstvo v stanovskem društvu, bo šel v smer prostega plezanja. Takšna odločitev je pogojena z osebnim prepričanjem in izkušnjo, da v gorah ne moreš blefirati, se pretvarjati in plesati po stenah le

¹ V tednu od 15. do 19. februarja poteka 10. Festival gorniškega filma (<http://gorniski.si/>)

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

na pol. V steno se podaš, ker kopriš po pristnem srečanju s svojim bistvom, dotiku mrzlega kamena, ki ga tvoje roke v trenutku sprejmejo kot najboljšega prijatelja, in veš, da te bo dolga, naporna ali kratka in zahtevna tura prebudila. Prebudila v zavedanju, kaj je pomembno zate, tvoje bistvo, osredotočenost in iskanje smiselnega v življenju, privatnem ali poslovnem. Prebujanje koprnenja ni moja literarna domislica za popestritev tega uvoda. Je znanstveno ugotovljeno dejstvo, ki je izpostavljeno v dobri knjigi z naslovom **Moč navade: zakaj počnemo, kar počnemo, in kako lahko to spremenimo**, nagrajenega raziskovalnega novinarja Charlesa Duhigga. Da nekaj spremenimo v rutino in navado, tudi v korporacijski kulturi ali v našem primeru spodbujanja prisotnosti delovanja v društvu ter sprejemanju društva kot del strokovnega prostora, moramo v posamezniku prebuditi koprnenje. Le tako lahko že utečene navade spremenimo v nekaj drugega. Podobno velja tudi za branje, na kar sem opozorila na seji Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost, ko smo obravnavali raziskavo Bralci in knjige V. Vsi akterji na področju knjige, torej pisatelji, ilustratorji, založniki, knjigotržci, šolniki in knjižničarji bomo morali najti drugačen način za spodbujanje branja. In bralne navade so nekaj drugega od kupovalnih navad. Bralne navade rastejo, se razvijajo in se najmočnejše zasidrajo v naši življenjski rutini, ko se v nas prebudi koprnenje po branju. Čisto preprosto. Morda preverite vsak pri sebi. Kaj si zaželite v deževnih dneh? Kavč, skodelico kakava, odejo in dobro knjigo v rokah. Prebudi se želja po branju. Morda bomo res lahko le skupaj uresničili idejo zagnane Tanje Tuma, ki je že pred leti predlagala Fundacijo za branje. Le skupaj bi morali stopiti.

Potrebe po prebujanju se v Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije zavedamo že vsaj deset let. V zadnjih letih na to opozarjamo z izbranim sloganom ZBuDi Se!. Da je prebujanje iz apatičnosti in brezbriznosti širši družbeni problem, nam ne daje opravičila, da se zadovoljimo z izgovorom: »Tak pač je. Kaj moreš?« Na tem mestu je strokovna dediščina tista, ki nam nalaga odgovornost, da nenehno opozarjamo, da se da narediti veliko presežkov v omejenih situacijah. Le dva pogoja morata biti izpolnjena: predanost in vzajemno sodelovanje. Pojma sta bila res prepletena v preteklem sistemu, a izhajata iz osnovne človeške etične drže. Popolnoma preprosto je: če v nekaj verjamem, to sprejemem in sem temu predan. Ko mislim, da lahko vse naredim sam, zelo hitro ugotovim, da smo ljudje oblikovani kot odnosna bitja z razlogom. Le v odnosu lahko dosežemo vzajemno sodelovanje in s tem premaknemo tako banalno stvar, kot je npr. velika miza ob izposojevalnem pultu.

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije ima kar nekaj previsov, pa kakšen prehod in tudi prečko, a le takšna je lahko kot gora celotna. Posamezne sekcije niso ločeni in nepovezani

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

previsi, prečke, prehodi. So pa te prečke, previsi in prehodi posamezne stopnje do povezovanja, enotnega razvoja in sodelovanja.

Ko boste prebirali vsebine, ki imajo za vsakim dogodkom ime in priimek posameznika, člana, ki je sprejel svojo vlogo v stroki odgovorno široko in ne egoistično usmerjeno le v lastni razvoj, vedite, da so tukaj ure in ure razmišljanja, sodelovanja, delovanja in povezovanja. Našo zvezo rada predstavljam kot zelo fit gospo v tretjem življenjskem obdobju, včasih jo predstavim tudi kot firmo s 1.300 zaposlenimi. Fit gospa nam je v naš strokovni DNK prenesla navdušenje nad tem, kaj vse so naredili nekoč, navdušenje nam tem, kaj naša stroka je in kakšen učinek ima na okolje, kako uresničevanje poslanstva spreminja okolje. Pripišem ji to, da je uspešno vzpostavila našo notranjo pogodbo z delovnim mestom, vsaj zase in še za nekaj cenjenih kolegic si to upam trditi. Firma s 1.300 zaposlenimi pa je zanimiva v toliko, ker v njej odpovedo vsi utečeni in po splošnem prepričanju ključni motivatorji: plača, finančna stimulacija, fleksibilni delovni čas, napredovanja. Slednje je res možno, saj delovanje v Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije prinese točke (definitivno premalo točk, če res delaš in ne zasedaš samo funkcije) za napredovanje v strokovni naziv. Ima pa ta firma redno v uporabi motivatorje, ki zahtevajo spremenjen koncept razmišljanja o ljudeh. Začne se lahko še pri poimenovanju od delavcev, človeških virov ali zaposlenih do sodelavcev. Sodelovanje preko meja lastne organizacije, povezovanje pri projektih, prevzemanje odgovornosti za dogodek od ideje do izvedbe, zaupanje v lastne odločitve in medsebojno zaupanje. Ključna vrednota je skrb za znanje in osebni strokovni razvoj. Pa to ni odgovornost nikogar drugega kot vsakega posameznika.

Opravljen delo v letu 2015 je rezultat povezovanja, sodelovanja, prilagajanja in dopolnjevanja. Program, ki smo ga sprejeli na občnem zboru in pred tem na upravnem odboru, smo smiselno dopolnjevali, seveda v okviru potrebnih formalnosti, z vsebinami, ki smo jih prepoznali predvsem kot izjemen prispevek k slovenski knjižničarski stroki. Med takšnimi je tudi strokovna monografija Ugotavljanje kakovosti storitev v splošnih knjižnicah, avtorjev Igorja Podrežnika in Štefana Bojneca, ki smo jo lahko med slovenske knjižničarje usmerili s skupnimi močmi z Združenjem splošnih knjižnic ter izdana znanstvena monografija dr. Gorazda Vodeba Informacijsko vedenje na slovenskem podeželju. Pomembni so tudi začetki za raziskavo javne podobe slovenskih knjižnic: pogled javnosti na vse tipe knjižnic. Manj strokovno usmerjeno, a izredno pomemben - v pravem trenutku in na pravem mestu - je bil tudi odziv Zveze bibliotekarskih društev Slovenije na napovedano stavko knjižničarjev. Finančno poročilo izkazuje pozitivno poslovanje, predvsem na račun preteklih rezerv, jasno izraža obrat sredstev v programe. Opazen delež sredstev gre tudi za povračilo potnih stroškov

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

članom. Teh je bilo v preteklem letu v višini 8.007,85 €. V ta znesek niso zajeti potni stroški za udeležbo na mednarodnih konferencah. Tudi na tem področju se pozna slaba finančna kondicija knjižnic. Še veno pa nekatere med njimi omogočajo uporabo službenih avtomobilov za potrebe članov.

Dogodki, ki jih knjižnice pripravljamo, so vsako leto bolj medijsko opazni. Posebej smo ponosni, ko so naši kolegi, prejemniki stanovskih nagrad, primerno medijsko predstavljeni. Ne gre samo za njih, čeprav velja vsa pozornost prav njim, gre za vse nas. Tisti dan, tisto uro, v tistem intervjuju s svojimi besedami in s svojo strokovno zgodbo predstavljajo vse nas in razbijajo stereotipe o lenih javnih uslužbencih, knjižničarjih, ki le berejo in imajo res mirno in sproščeno službo. Službo morda res, delo pa nikakor.

Lansko leto je bilo leto jubilejev. Večjih, ki smo jih zasnovali tako, da bi jih za vedno ohranili v spominu, prav zato tudi provokativno in nenavadno, kot je bil jubilej etičnega kodeksa slovenskih knjižničarjev, pa manjših, kot so bili jubileji potujočih knjižnic, ki so bili res regionalno obarvani, a za celotno stroko pomembni, saj predstavljajo tisto najpristnejšo verzijo uresničevanja poslanstva naše stroke: približevanje knjige v okolja, kjer je bibliobus pogosto edina in osamljena zgodba s kulturno, socialno, informacijsko in znanstveno obarvanimi vsebinami.

Knjižničarke smo zakon, res je. Izbrana karikatura, ki jo je leta 2009 narisal Ciril Horjak, je njegovo videnje mene. In sem bila in sem še vedno ponosna, da je prepoznal moje navdušenje nad knjižnicami, še bolj pa nad knjižničarkami in knjižničarji, da ne bo zamere. Večino programa ustvarjajo knjižničarke, pa brez zamere do moških akterjev. Ne bomo uvajali kvot, razmerje med moškimi in ženskami v tem društvenem okvirju je premo sorazmerno splošni zastopanosti v stroki. Kogice, ki v glavnem stojijo za tem programom, zaslužijo vsaj velik hvala ob prvi priložnosti. Takrat, ko boste s kolegi v pogovoru debatirali, kaj vse bi lahko še kakšen uradno vzpostavljen akter v knjižničnem sistemu naredil, pa vam kot izhod v sili preleti skozi misli in tako preoblikovano v besede tudi skozi usta: »Ej, to pa bi lahko naredil ZBDS!«, se za sekundo ustavite in pomislite dvoje. Prvič: ZBDS sam ne naredi nič, to ustvarimo člani bibliotekarskih društev, ki ste nam zaupali funkcije v organih Zveze bibliotekarskih društev Slovenije. Drugič: razmislite, kaj ste naredili sami in še posebej, ali ste svojo vest preiskali do te točke, da točno veste, zakaj ste član oziroma zakaj niste član bibliotekarskega društva. Pa ne s tistim instant vprašanjem: »Kaj pa imam sploh od tega?«. Dajte potem temu še vprašanje: »Zakaj pa sem sploh v službi v knjižnici?« Na prvo vprašanje lahko poiščete odgovor na Youtubeu (<https://www.youtube.com/watch?v=2cVSasBA-vq>, 4.13-4.16 minuta).

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Na drugo pa odgovor najdete pri sebi. Vaš odgovor je pogosto tudi pokazatelj vašega osebnega zadovoljstva in strokovnega poslanstva, ki ste ga vsaj formalno sprejeli, ko ste podpisali pogodbo o zaposlitvi v knjižnici. Zelo enostavno, a včasih tako zelo dramatično nerazumljivo, polno izgovorov in dvomov ter morda le vase obrnjen pogled in interes.

Apatija v javnem sektorju in jamranje v družbeni okolici res nista opravičilo, da bi čakali, da vse potrebno, kar mislimo, da je potrebno spremeniti, naredi to nekdo drug. Torej, ko boste debatirali o našem ZBDS, pomislite na sodelavke in sodelavce, člane bibliotekarskih društev, kolege, ki jih poznate, da so del te zgodbe o prebujanju in koprnenju po strokovni pripadnosti. Dvignite telefon, pokličite. Ne pošljite e-pošte, ker to ni komuniciranje. Je le enostransko pošiljanje brez povratne informacije. Kolegice, ki so s svojim razmišljanjem in delom napolnile naslednje strani, skozi katere se boste sprehodili, bodo te povratne informacije vesele. Vem, da papir prenese vse, pa »pir« tudi. Če pa v slogu velikih letnih poročil velikih in resnih firm izpostavim presežke preteklega leta, sta to dve zgodbi, ki sta del rednega programa že vse od leta 1947. Podeljevanje nagrad strokovnim kolegom in sprejetje Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu. Slednji ima značaj kompromisa, vsi pa vemo, kakšna je osnovna naravnost kompromisa (vsak nekaj izgubi, nekaj dobi, nihče pa ni srečen), a je izjemno pomemben korak naprej za nadaljevanje profesionalnega obravnavanja naše stroke.

Slika 1 Prejemnica najvišje stanovske nagrade, Čopove diplome, gospa Vesna Horžen, nagrado in čestitke sprejema iz rok ministrica za kulturo, mag. Julijane Mlakar Bizjak

Podelitev nagrad pa je češnja na smetanovi torti, še posebej, ko se nagrajencem utrne solza v očeh. Hvala, da ustvarjajo takšne stvari, da jih potem lahko mi vsaj malo »pocartamo« spoštljivo in dostojanstveno. Naj vam bo branje naslednjih strani v užitek, vesela pa bom, če v vas prebudi koprnenje. Po delovanju v dobri družbi za skupno dobro.

Dr. Sabina Fras Popović

Zgodovina razvoja stanovskega društva

Slovenski knjižničarji so se najprej včlanjevali v Avstrijsko bibliotekarsko društvo, leta **1931** pa je bilo ustanovljeno Društvo jugoslovanskih bibliotekarjev (DJB) in v Ljubljani je začela delovati sekcija, v katero je bilo vključenih 6 članov. Decembra **1946** je bila organizirana prva konferenca slovenskih knjižničarjev in izbran iniciativni odbor za ustanovitev lastnega strokovnega društva. 21. decembra **1947** je bil v Ljubljani ustanovni občni zbor Društva bibliotekarjev Slovenije (DBS), za prvega predsednika je bil izvoljen dr. Mirko Rupel. Prvi redni občni zbor je bil 20. decembra **1948** v Ljubljani. Prva številka revije Knjižnica je izšla leta **1957**. V treh desetletjih delovanja DBS se je njegova organizacijska oblika spreminjala, postopoma so bila ustanovljena območna društva bibliotekarjev. Samoupravni sporazum o združevanju pokrajinskih bibliotekarskih društev v Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) je bil podpisan 18. novembra 1983. 18.–19. novembra 1983 je potekala 1. skupščina ZBDS, sprejeti so bili nov statut in drugi akti združenja. Etični kodeks slovenskih knjižničarjev je bil sprejet leta **1995**, Manifest Zveze bibliotekarskih društev o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva pa leta **2004**. Leta **2005** je bila vzpostavljena nova spletna stran združenja s portalom e-publikacij, leta **2007** je postalo zadnjih pet letnikov revije Knjižnica v celotnem besedilu dostopnih tudi prek portala dLib.si, na katerem se v skladu s pravili o izdajanju revije objavljajo tudi novejša številke. V letu **2000** je ZBDS prvič pridobil status društva, ki deluje v javnem interesu na področju kulture, status je bil obnovljen leta **2005**. **Spremenjeni in dopolnjeni statut** je bil potrjen na skupščini ZBDS 27. 3. 2009. Upravna enota Ljubljana je z odločbo št. 215-32/2009-6(21007) z dne 15. 4. 2009 odločila, da se v registru društev pri ZBDS zabeleži sprememba temeljnega akta. Sprememba temeljnega akta se je od leta 2009 do 2015 zgodila še dvakrat, saj smo vanj umestili strokovno pomembne novosti: **Spominski Hartmanov sklad**, ki je namenjen spodbujanju doktorskega podiplomskega študija ter umestitev dodatne vrste nagrade, to je **plakete** pri najvišjih stanovskih nagradah.

Stanje stanovskega društva danes

ZBDS je prostovoljno, nevladno in nepridobitno strokovno združenje, ki povezuje bibliotekarska in druga strokovna društva ter druge pravne osebe zasebnega prava in posameznike s področja knjižnične in informacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji in tujini. Trenutno je v Zvezo včlanjenih osem območnih bibliotekarskih društev (Ljubljana, Maribor, Celje, Koroška, Gorenjska, Pomurje, Primorska, Dolenjska) in združuje preko 1.200 slovenskih knjižničark in knjižničarjev.

V ZBDS se društva in druge osebe združujejo z namenom, da pospešujejo razvoj knjižničarske stroke in dejavnosti ter utrjujejo njen položaj v družbi, medsebojno sodelujejo in koordinirajo dejavnosti, obravnavajo ter razrešujejo strokovna vprašanja, ki so skupnega pomena, sodelujejo pri razvoju

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

knjižničarske dejavnosti, knjižnic in knjižničnega sistema Slovenije ter zagotavljajo profesionalno integriteto knjižničnih delavcev v Sloveniji.

Zveza se pri svojem delu zavzema za najvišjo možno raven profesionalnega delovanja ter za razvoj in varovanje demokratičnih načel širše družbene skupnosti.

Zakaj Bi Delali Sami? Raje delajte z nami! Moto, ki je usmerjal delovanje vodstva ZBDS v zadnjih treh letih, je nagovarjal tako strokovno knjižničarsko javnost kot širšo družbeno okolje. Knjižničarji smo tukaj od nekdaj, knjižničarji smo povsod (tudi med pisatelji, prejemniki Nobelove nagrade za književnost itd.) in knjižničarji nismo nikoli vprašanje preteklosti, ko se pojavijo novi mediji ali nove tehnologije. Knjižničarji smo poklic prihodnosti, saj smo specialisti ovrednotenja informacij, mojstri oblikovanja družbenega mnenja in ustvarjalci visokih kulturnih družbenih norm.

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije bo v prihodnje namenila več pozornosti **opolnomočenju knjižničarjev** in **zagovorništvu knjižničarstva** kot ene od najpomembnejših javnih služb, ki se po zakonodaji izvaja v enem sklopu, v realnosti pa sega v vse pore družbenega in posameznikovega življenja in ponuja tisto, kar posamezniku še omogoča kulturni, izobraževalni, demokratični in osebnostni preboj. Pri tem ostaja v ospredju težnja po **strokovnem dialogu**, ki podpira odprtost, zanimanje in angažiranost na obeh straneh. Bodisi v razmerju do predmeta pogovora ali drug do drugega ali oboje. V dialogu lahko navajaš svoje preudarke, poglede in izkušnje, v prvi vrsti pa moraš biti vendarle pripravljen, da sprejmeš nove poglede.

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije se mora vrniti v zakonske predpise s področja knjižničarstva in s tem moralne pristojnosti, ki jih ima skozi izjemno dediščino, ki so jo zapisali in ustvarili velikani knjižničarske stroke, nadgraditi še s formalnimi pristojnostmi. Pri tem mora ohraniti prostovoljstvo, zagnanost, navdušenje in predanost, kajti tega se ne da kupiti ali plačati. To se lahko le privzgoji in tako uresničujemo temeljne cilje ZBDS. Razmišljanja o vzgoji za strokovnost so vezana na razmišljanja o krizi vrednot v družbi in problemu vprašanja pripadnosti. Ena od prioritet programa 2013-2015 je tudi **vzgoja za pripadnost stroki**.

Biti član društva bibliotekarjev je čast, privilegij in strokovni izziv. To sporočilo so nam zapustili predhodniki, ki so prav skozi društveno povezovanje vzpostavili, gradili, ohranjali in razvijali sistem, ter ga nam zaupali v dediščino.

*Problem današnjega trenutka je površnost, neodgovornost, in splošna amnezija. Da vse to ne bi nadvladalo v knjižničarski stroki in da se v stroki ne bi vedli kot nepotešeni potrošniki, ki nenehno iščejo zunanje vzvode za svojo motivacijo in premike naprej, bo treba slediti novemu sloganu **ZBDS: ZBuDi Se!***

Izhodišča pri oblikovanju programov stanovskega društva

Vsebine, ki jih umestimo v program Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, izhajajo iz namena društva. Le ta je opredeljen v temeljnem aktu društva, ki ne določa samo namena društva, temveč tudi cilje, ki jih želi društvo z uresničevanjem programa doseči.

V Zvezo se društva in druge osebe združujejo z **namenom**, da:

- pospešujejo razvoj knjižničarske stroke in dejavnosti,
- utrjujejo njen položaj v družbi,
- medsebojno sodelujejo in koordinirajo dejavnosti,
- obravnavajo ter razrešujejo strokovna vprašanja, ki so skupnega pomena,
- sodelujejo pri razvoju knjižničarske dejavnosti, knjižnic in knjižničnega sistema Slovenije ter
- zagotavljajo profesionalno integriteto knjižničnih delavcev v Sloveniji (5. člen Statuta).

Statut v 11. členu opredeljuje tudi cilje, zaradi katerih se posamezniki, društva ali druge pravne osebe povezujejo v Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije. V društvo se združujejo zaradi uresničevanja naslednjih **ciljev**:

- krepiti ugled knjižničarjev, knjižnic in knjižničarske stroke v javnosti,
- zastopati družbene in profesionalne interese zaposlenih v knjižničarstvu ter se zavzemati za njihovo profesionalno integriteto,
- zagotavljati najvišjo možno raven profesionalizma v stroki,
- vzpodbujati in podpirati izobraževanje in stalno strokovno izpopolnjevanje knjižničarjev,
- krepiti položaj in vzpodbujati razvoj vseh vrst knjižnic,
- podpirati svoboden pretok informacij in vzpodbujati ustvarjanje pogojev za prost in enakopraven dostop do informacijskih virov in informacij vsem državljanom,
- pospeševati razvoj informacijske pismenosti prebivalstva,
- širiti zavest o nujnosti trajnega ohranjanja pisne kulturne dediščine slovenskega naroda.

Zveza uresničuje namen in cilje z izvajanjem (11. člen Statuta) **naslednjih dejavnosti**:

- skrbi za informiranje članov o zadevah skupnega interesa,
- koordinira delo med člani, krepi njihovo sodelovanje in skupno nastopanje v javnosti,
- skrbi za uveljavljanje strokovnih priporočil, standardov in normativov, Etičnega kodeksa slovenskih knjižničarjev ter Manifesta o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva,
- izdaja strokovne publikacije,
- organizira strokovna srečanja in druge oblike neformalnega izobraževanja knjižničarjev,
- sodeluje z državnimi oziroma upravnimi organi, ko gre za urejanje zadev s področja knjižničarstva,

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

- sodeluje pri oblikovanju in sprejemanju zakonskih in drugih predpisov s področja knjižničarstva,
- sodeluje z mednarodnim knjižničarskim združenjem IFLA in drugimi sorodnimi organizacijami in društvi doma in v tujini,
- izvaja dogovorjene skupne akcije na področju delovanja Zveze.

Na tej osnovi vodstvo Zveze bibliotekarskih društev pripravlja letni program delovanja. Ob tem pa skrbno vključuje tudi zavezo iz Statuta, ki določa, da se Zveza bibliotekarskih društev Slovenije pri ***svojem delu zavzema za najvišjo možno raven profesionalnega delovanja ter za razvoj in varovanje demokratičnih načel širše družbene skupnosti*** (2. odstavek 5. člena Statuta).

Dejavnosti, ki jih opredeljuje temeljni akt za uresničevanje namena in ciljev delovanja Zveze bibliotekarskih društev bomo v letu 2016 konkretizirali z naslednjimi vsebinskimi aktivnostmi:

- **skrbi za informiranje članov o zadevah skupnega interesa;**
- **korodira delo med člani, krepi njihovo sodelovanje in skupno nastopanje v javnosti;**
- **skrbi za uveljavljanje strokovnih priporočil, standardov in normativov, Etičnega kodeksa slovenskih knjižničarjev ter Manifesta o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva,**
- **izdaja strokovne publikacije,**
- **organizira strokovna srečanja in druge oblike neformalnega izobraževanja knjižničarjev,**
- **sodeluje z državnimi oziroma upravnimi organi, ko gre za urejanje zadev s področja knjižničarstva,**
- **sodeluje pri oblikovanju in sprejemanju zakonskih in drugih predpisov s področja knjižničarstva,**
- **sodeluje z mednarodnim knjižničarskim združenjem IFLA in drugimi sorodnimi organizacijami in društvi doma in v tujini,**
- **izvaja dogovorjene skupne akcije na področju delovanja Zveze**

ZBDS sodeluje z zamejskimi knjižnicami in bibliotekarskimi združenji iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Slovaške, Češke, Italije, Hrvaške, Srbije in Črne Gore, Bosne in Hercegovine ter Makedonije. Je član mednarodnega združenja bibliotekarskih društev in drugih organizacij s področja bibliotekarstva – IFLA. ZBDS deluje tudi v okviru evropskega odbora bibliotekarskih združenj (EBLIDA), katerega članica je od leta 2009.

ZBDS se v slovenskem prostoru povezuje s pomembnimi akterji kreiranja slovenskega knjižničarskega prostora, med drugim z Združenjem splošnih knjižnic, Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, IZUMom, Nacionalnim svetom za knjižnično dejavnost, Univerzitetno knjižnico Maribor ter seveda nepogrešljivim gostiteljem, Narodno in univerzitetno knjižnico.

Dejavnost ZBDS finančno podpira ministrstvo, pristojno za kulturo, izdajanje revije Knjižnica pa tudi Agencija za raziskovalno dejavnost RS, ki prispeva finančna sredstva sozaložniku, tj. Narodna in

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

univerzitetna knjižnica. Sredstva za realizacijo programa pridobiva društvo tudi iz članarin članov območnih bibliotekarskih društev, z lastno dejavnostjo (kotizacije, prodaja publikacij) ter sponzorstvi in donacijami. Sredstva, ki jih društvo pridobi na razpisih, so namenjena izvajanju programskih vsebin. Sredstva, ki jih društvo pridobi s članarino in s prispevki na strokovnih dogodkih, so porabljena namensko za izvedbo programa. V okviru društva delujeta dva sklada, tj. Kalanov sklad in Stepišnikov sklad, ki pridobivata sredstva s prostovoljnimi prispevki posameznikov in knjižnic. ZBDS podeljuje nagrade Kalanovega sklada, Čopove diplome in Čopova priznanja. V letu 2012 je bil ustanovljen spominski sklad dr. Bruna Hartmana. Sklad podpira podiplomski doktorski študij bibliotekarstva mladih perspektivnih posameznikov, ki aktivno delujejo na treh področjih, na katerih je pustil pečat tudi dr. Bruno Hartman: aktivno delovanje v ZBDS, znanstveno raziskovalna dejavnost in aktivna prisotnost v stroki. Po sklepu Upravnega odbora ZBDS sklad pridobiva sredstva z lastno dejavnostjo društva, saj bo del prihodkov od izobraževalnih dogodkov, ki jih organizira ZBDS, namenjen za delovanje sklada.

Vizija, poslanstvo in strateške usmeritve Zveze bibliotekarskih društev Slovenije

V letu 2015 smo sledili poslovni viziji, ki je del programa 2013-2015:

- vidnejši položaj ZBDS v okolju,
- vpliv na zainteresirano javnost,
- rast članstva,
- uspešnejše pridobivanje lastnih sredstev,
- večje sodelovanje in vzpostavljanje partnerstev z organizacijami s področja knjižnične in informacijske dejavnosti oz. kulture.

Strokovno združenje knjižničarjev **mora biti dejavnik razvoja** v skupni kulturni politiki Slovenije. Zavzemati **mora vodilni položaj v razpravah o vprašanjih**, kot so enake možnosti dostopa do informacij za vse državljane, pravice uporabnikov do prostega dostopa in uporabe informacij, svoboda izražanja oz. intelektualna svoboda, spoštovanje avtorske in sorodnih pravic itd. in sodelovati pri reševanju **strokovnih vprašanj skupnega pomena**. Spremljati **mora razvoj bibliotekarske znanosti** in **sodelovati pri strokovnem izpopolnjevanju zaposlenih v knjižničarstvu**. Skrbeti **mora za dvig strokovne ravni knjižnične dejavnosti**, sodelovati **pri razvoju knjižnične mreže in knjižničnega informacijskega sistema Slovenije** ter spodbujati medsebojna partnerstva.

V programu ZBDS 2015 je vodstvo sledilo sprejetim **prednostnim strateškim usmeritvam ZBDS** za uresničitev zgoraj navedenega poslanstva in vizije v obdobju **2013–2015, in sicer**:

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

- uveljavitev novega statuta (sprejem pravilnikov in poslovnikov, vzpostavitev in aktivno delovanje novih delovnih teles ZBDS); - **uresničili**
- dvig strokovne zavesti slovenskih knjižničarjev ter krepitev občutka pripadnosti stroki, strokovnim društvom in zvezi; - **nismo preverjali**
- spodbujanje aktivnega delovanja posameznikov in strokovnih društev v strokovnem in širšem okolju; - **delno uresničili**
- spodbujanje permanentnega izobraževanja knjižničarjev z organizacijo izobraževalnih oblik in sofinanciranjem udeležbe na izobraževanjih; - **uresničili**
- povečanje števila članstva v območnih bibliotekarskih društvih; - **uresničili**
- iskanje partnerskih organizacij v okviru Evropske unije in vključevanje v skupne projekte, še zlasti projekte krovnega združenja, tj. EBLIDE; - **uresničili**
- vzpostavljane partnerskih odnosov z založniki in knjigotržci; - **uresničili**
- spremljanje dogajanj v stroki na mednarodni ravni s članstvom v mednarodnih organizacijah in delovanjem na mednarodni ravni; - **uresničili (zaznali problem posredovanja informacij predstavnikov)**
- podpora izdajanju strokovne revije Knjižnica in njeni promociji v tujini; - **uresničili**
- organizacija strokovnih dogodkov in drugih srečanj; - **uresničili**
- izdajanje zbornikov strokovnih srečanj, strokovnih monografij in prevodov smernic IFLA; - **uresničili**
- zagotavljanje informacijskih virov za knjižnice (npr. servisa EBSCOhost); - **uresničili**
- promoviranje uresničevanja Etičnega kodeksa, Manifesta ZBDS, strokovnih smernic in standardov ter kakovosti in dobre prakse v knjižničarstvu; - **uresničili**
- odpiranje vprašanj o aktualnosti Etičnega kodeksa, Manifesta ZBDS in obstoječih strokovnih smernic; - **uresničili**
- aktivno sooblikovanje kulturne politike in knjižničarske zakonodaje; - **uresničili**
- skrb za pohvale in nagrade izjemnim posameznikom, ki ali s teoretičnim ali praktičnim delom prispevajo k razvoju knjižničarstva in bibliotekarske znanosti. - **uresničili**

V letu 2016 bodo te strateške usmeritve pregledane in postavljene v koncept priprave strateških usmeritev za obdobje 2016-2021. Pri tem bomo sledili tudi smernicam, ki jih v dokumentih izpostavljata IFLA in EBLIDA.

Realizacija letnih ciljev in uresničevanje programa 2015

Strokovna dejavnost in **poraba sredstev** ZBDS sta potekali v skladu s programom; poraba finančnih sredstev je bila nadzorovana po računovodskih kontih, stroškovnih mestih in programskih enotah. Kopije dokazil o izdatkih so v prilogi razporejene po programskih sklopih. Kopija finančne

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

dokumentacije je dostopna na sedežu ZBDS, izvirniki pa v računovodskem servisu Alma d.o.o., Kidričeva cesta 89a, Škofja Loka. Poročilo o programu, ki smo ga izpeljali v letu 2015, je v nadaljevanju predstavljena po sklopih, na katerih temelji tudi prijava programa društva za posamezno leto na poziv Ministrstva za kulturo.

STROKOVNA IN ORGANIZACIJSKA DEJAVNOST ORGANOV IN DELOVNIH TELES

Strokovno delo ZBDS se odvija v okviru stalnih delovnih teles, tj. sekcij in začasnih delovnih teles, tj. strokovnih komisij. Za reševanje konkretnih aktualnih vprašanj se ustanovljajo delovne skupine. Pomembni del ZBDS so tudi strokovni skladi (Kalanov sklad, Spominski sklad dr. Bruna Hartmana in Stepišnikov sklad), ki spodbujajo in nagradujejo strokovne presežke. V sklopu ZBDS deluje tudi Komisija za Čopove diplome, priznanja in plakete. Temeljni akt določa, da se delo koordinira preko upravnega odbora, izvršnega odbora in strokovnega odbora.

Vsebina dela je vezana na koordiniranje, izvajanje nalog, strokovno argumentiranje, študij primerov, ustvarjalnost in avtorski pristop pri doseganju določenih ciljev. Strokovno in organizacijsko delo organov in delovnih teles ZBDS (delo upravnega in strokovnega odbora, delo izvršnega odbora, koordinacija strokovnih sekcij: vodenje, koordinacija, zasnova, idejni načrti, izdelava mnenj, predlogov, organizacija izobraževalnih dogodkov, organizacija strokovnih srečanj, koordiniranje delovanja sekcij, skladov, komisij, sodelovanje z regionalnimi društvi, predstavljanje slovenskega knjižničnega prostora v tujini, izdajanje publikacij, posredovanje informacij, finančno in administrativno vodenje, vodenje arhiva, digitalizacija gradiv). Sodelovanje pri projektih z drugimi institucijami, npr. sodelovanje z Mestno knjižnico Ljubljana v letu 2016 pri letnem strokovnem srečanju, ki ga knjižnica pripravlja za spodbujanje dviga profesionalizacije in zavedanja o pomenu nujnosti rednega strokovnega izpopolnjevanja.

Obseg dela je težko opredeliti. Rezultati kažejo na več kot tistih zakonsko opredeljenih dvajset ur prostovoljnega dela za društvo. Za ene je pomembno le, da zasedejo funkcijo, za druge pomeni to še toliko več dela. Če misliš resno in če ti je mar. Delo v ZBDS zahteva polnega človeka in uigrano ekipo. Žal si ZBDS ne more privoščiti profesionalizacije, saj bi na ta račun izgubili sredstva za programske vsebine. Prav tako nimamo takšnega poslovnega modela, kot ga ima npr. ZSK, ki s prispevki, članarinami pravnih oseb, lahko izpelje profesionalizacijo. V ZBDS smo zelo veseli, če direktorji knjižnic izkažejo podporo ZBDS in na dogodke pošljejo več udeležencev za več dni s plačano kotizacijo, saj so na tak način naši največji podporniki (npr. MKL, NUK, IZUM, Mariborska knjižnica), ob tem pa dovoljujejo zaposlenim, da opravljeno delo šteje v njihovo delovno obvezo in ne preštevajo odsotnosti posameznika iz službenega okolja na račun ZBDS kot poslovno škodo. Povprečno je za predsednika 90 ur mesečnega dela, za tajnika in blagajnika (60), za urednika spletne strani (90), za koordinatorja stikov s tujino in drugimi deležniki (120). Vse že dolgo presega 20 ur

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

prostovoljnega dela, zato so strokovno in vsebinsko podane rešitve realizacije programa tudi ustrezno ovrednotene. V organih ZBDS je vključenih 213 članov od 1300 članov, ob tem je zelo pomembna odzivnost vseh, ki zasedajo funkcije v organih ZBDS. Glavnino opravljenega dela opravi izvršni odbor z zunanjimi sodelavci, saj je za določena področja delovanja nujno znanje zunanjih sodelavcev. Vse večji problem je odzivnost posameznikov, ki sprejmejo funkcije, dela pa ne opravijo, ter omogočanje opravljanja strokovnih nalog v povezavi s poslanstvom društva v sklopu delovnih obveznosti.

Izvršni odbor

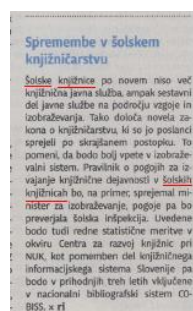
Izvršni odbor sestavljajo predsednik, dva podpredsednika, predsednik strokovnega obora, tajnik in blagajnik. Skrbi za nemoteno delovanje društva in koordinira dejavnosti v programu društva. V preteklem letu je čas porazdelil med naslednje naloge:

- Priprava programa ZBDS za leto 2015 (vsebinski in finančni načrt).
- Izdelava vsebinskega in finančnega poročila za leto 2014.
- Predstavitve programa ZBDS 2015-2016 strokovni skupini na Ministrstvu za kulturo
- Priprava gradiv za Občni zbor, organizacija in sklic občnega zbora ter izvedba.
- Izdelava poročila za leto 2014 in načrta za leto 2015 za javno objavo.
- Sestanki in korespondenčne seje Upravnega odbora.
- Sestanki in korespondenčne seje Izvršnega odbora.
- Priprava kandidacijskega in nominacijskega postopka za funkcije v ZBDS za obdobje 2013—2017 (dve funkciji – nadomestne volitve).
- Sodelovanje s sekcijo IBBY .
- Sprejem in realizacija naročil za publikacije ZBDS.
- Priprava mnenj za Kulturniško zbornico Slovenije (sveti in strokovni sveti knjižnic). Zbornica sicer tudi v letu 2015 še ni izkazala nobene aktivnosti, razen posredovanih dokumentov v javni razpravi in podanih prošnji za predstavnike ZBDS v svetih knjižnic. Ob tem se pojavlja velika dilema imenovanja predstavnikov zainteresirane javnosti in podanih soglasij s strani strokovnega društva pri posameznikih, ki z našo stroko nimajo povezave.
- Sodelovanje v Nacionalnem svetu za knjižnično dejavnost, pregled gradiv in udeležba na sejah.
- Organizacija osrednjega izobraževalnega dogodka.
- Podpora (organizacijska) članom IO pri organizaciji srečanj sekcij.
- Vodenje finančnega poslovanja ZBDS in priprava dokumentacije za računovodski servis, izdelava potnih nalogov in obračun stroškov službenih poti ter udeležbe na sejah.
- Udeležba predstavnika ZBDS na otvoritvi: Festival potujočih knjižnic.
- Udeležba predstavnika ZBDS na dogodkih, jubilejih v knjižnicah.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

- Priprava mnenj in stališč glede aktualnih dogodkov v stroki.
- Sodelovanje predstavnika ZBDS v Delovni skupini Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost za pripravo predloga Pravilnika o bibliotekarskem izpitu.
- Sodelovanje predstavnika ZBDS v Delovni skupini za pripravo sprememb Zakona o knjižničarstvu.
- Priprava sponzorskih paketov, iskanje sponzorjev in dogovarjanje za donacije.
- Organizacija najave in spremnega gradiva Dneva specialnih knjižnic (objava na spletni strani, oblikovanje obrazca za prijavo, potrdila o udeležencih, naročilnice za najem prostora).
- Organizacija najave in spremnega gradiva Dneva visokošolskih knjižnic (objava na spletni strani, oblikovanje obrazca za prijavo, potrdila o udeležencih, naročilnice za najem prostora).
- Sodelovanje pri organizaciji in izvedbi Festivala potujočih knjižnic (objava na spletni strani, oblikovanje obrazca za prijavo).
- Prevod in objava Lyonske deklaracije.
- Objava sprememb statuta ZBDS.
- Objava razpisa za najvišje stanovske nagrade (spletna stran, Knjižničarske novice, obvestilo za člane).
- Objava razpisa za stanovske nagrade – Kalanove nagrade (spletna stran, Knjižničarske novice, obvestilo za člane).
- Posredovanje odgovorov na vprašanje članov (višina članarine, možnosti članstva za prostovoljce v knjižnicah, pridobivanje točk za strokovne nazive, pravica do opravljanja strokovnih zadolžitvev v društvu času delovnih obveznosti).
- Sodelovanje z društvi pri spodbujanju članov za udeležbo na dogodkih, ki jih pripravljajo društva (strokovne ekskurzije, predavanja, delavnice).
- Obveščanje članov o spremembah in novostih.
- Seje komisij in skladov (UO Kalanovega sklada, Komisija za Čopove nagrade)
- Priprava izhodišč za program ZBDS za leto 2016.
- Priprava izhodišč za program za leto 2017 in 70. obletnico delovanja ZBDS
- Posredovanje informacij o davčnih blagajnah za društva.
- Udeležba na pomembnih dogodkih in sestankih (40. let potujoče knjižnice v Novi Gorici, otvoritev bibliobusa v Mariboru, 20. Let potujoče knjižnice v Murski Soboti, dogovori za dogodke v letu 2016).

Od Biblije do Biblosa

KRŠKO - Kolektiv Valvasorjeve knjižnice Krško je v Dvorani v parku Z. decembra z gosti in obiskovalci slovesno zaidžučil iztekajoče se leto, v katerem so obeleževali 50 let delovanja knjižnice. Pod naslovom »Od Biblije do Biblosa« (e-knjige) so se sprehodili skozi razvoj knjižničarstva, delovanje ter dragocene knjižne izvede in zbirke.

Največja dragocenost knjižnice je originalni izvod Dalmskotrnavske Biblije iz leta 1594, ki so jo v knjižnici pridobili v letu 2010, a so uspeli zajetna sredstva za njeno restavriranje zbrati s pomočjo donatorjev šala v letošnjem letu, nakar je Biblijo do navedenega praznovanja uspešno strokovnim delavcem Centra za restavriranje in konzerviranje Arhiva RS tudi obnoviti. S praznovanjem osrednje občinske knjižnice, ki jo je v aprilu 1964 ustanovila tedanja občina Videm - Krško, v Kapucinskem samostanu pa ima prostore od leta 1988, so v letošnjem letu po stažu mlajše jubileje obeležili tudi v dveh rjemih emotah, in sicer v Kostanjevici na Krki, kjer izposojevališče deluje 15 let, in na Senovem, kjer so obeležili 10-letnico delovanja. Ob tem so v letošnjem letu v osrednji knjižnici preuredili avdio-video prostor v t. i. dnevno sobo, v kateri se je zvrstila vrsta delavnice in bralnih srečanj, izdali so enajst številik novic iz knjižnice Mesto besed, na različnih lokacijah po mestu občaniom v branje posadili knjige Potepiniko iz knjižnice, prvič izvedli pravični festival Belin idr., ob novih pa nadaljevali tudi z že utečenimi projekti iz preteklih let.

oV zadnjih letih smo slišali veliko definicij, kaj knjižnica je: dnevna soba mesta, srce, ki ima dobro razvejano ožljje, in še bi lahko naštevala. Tudi za krško knjižnico večkrat pravimo, da je dnevna soba lokalne skupnosti. V vseh primerih lahko te definicije razumemo enako, knjižnice so prostor enakih možnosti, dostopen vsem. In to velja tudi za Valvasorjevo knjižnico Krško. Obiskujejo jo tako otroci kot odrasli ali tisti, ki so že vstopili v jesen življenja.« Je dejala na prireditvi direktorica **Urška Lobnikar Paunović**. Storitve nameravajo v prihodnje še nadgrajevati, z novimi projekti spodbujati bralne kulture, dopoljevati domoznansko gradivo idr., s ciljem, da bi

bili uporabniki zadovoljni, kar je glavno vndilo knjižnice, zaposleni pa si bodo tudi v prihodnje prizadevali za širitev ali novogradnjo knjižnice, s čimer se spopadajo že od leta 1997. Na potrebo po novih prostorih za izvajanje knjižnične dejavnosti pa se je razvezala tudi slavnostna govornica dr. **Sabina Fras Popović**, predsednica Zveze bibliotekarskih društev Slovenije: »Znanje je danes vrednota enega klica. V geografskem prostoru, kjer knjižnica nosi ime po človeku, ki mu je bilo znanje najpomembnejša vrednota, je pomembno, da imajo knjižnični prostori še kaj več kot le dušo, saj najpomembnejše več ne gre le za vprisanje prostora, temveč možnost razvoja ter tako tudi za

pot do znanja v enem koraku.« Slavnostna govornica je še dejala, da resda knjižničarji radi slišijo izbrane besede o njihovih prizadevanjih, da ohranijo to, kar so predhodniki ustvarili in kar nas je v veliki meri oblikovalo kot narod, a še raje od tega vidiijo, če lokalna skupnost v knjižnico verjame, ji zauspa in jo vsame za svojo, kar pomeni, da se zaveda poslanstva knjižnice in ji z vsem, kar je potrebno, omogoča, da to poslanstvo uresničuje: »Tako se postavke v proračunu za plače zaposlenih, materialne stroške, nakup knjižničnega gradiva spremenijo v zagotavljanje enakih možnosti dostopa do informacij, kulturnih vsebin, vseživljenjskega učenja, osebne rasti ter spodbujanje odgo-

vornega državljanstva. Ko se s prispevnim knjižnice veča razvojni potencial posameznika, se množi razvojni potencial lokalne skupnosti.«

Slavljenki in njenemu kolektivu sta ob tej priložnosti čestitala tudi župana občin Krško in Kostanjevica na Krki mag. **Miran Stanko** in **Ladko Petretič**, ob povezovalnem programu rojaka **David Dolamca**, pantomimika, igralca v Sentjakobskem gledališču in v viogi dr. **Aleksandra Smerčija** tudi člana fidejih noskov, pa so glasbene točice izvedli učenci Glasbene šole Krško. Po uradnem delu je sledilo še srečanje v prostorih knjižnice, kjer so si obiskovalci ob druženju lahko ogledali restavrirano Biblijo, v predverju pa je bila na ogled tudi maketa pred leti načrtovane nove knjižnice, ki jo je po načrtih projektantskega biroja Ravnikar - Potokar pod mentorstvom profesorja **Matjaža Cerarja** v letošnjem letu izdelal **Matic Knez**, dijak 4. letnika Srednje policijske in strokovne šole Krško.

Bojana Mavsar

20-članski kolektiv Valvasorjeve knjižnice v družbi z županoma, slavnostno govornico Sabino Fras Popović (desno) in nekdanjimi direktoricami

Slika 2 Medijski odziv na sodelovanje predsednice ZBDS pri pomembnem dogodku Valvasorjeve knjižnice v Krškem.

Strokovni odbor

Po 64. členu Statuta ZBDS je Strokovni odbor ZBDS strokovni organ Zveze, ki vodi in koordinira delo sekcij. Strokovni odbor sestavljajo predsedniki sekcij in predsednik zveze. Prvo sejo strokovnega odbora v mandatnem obdobju skliče predsednik Zveze. Člani na prvi seji izmed sebe izvolijo predsednika in njegovega namestnika. Strokovni odbor sestavljajo: **predsednica strokovnega odbora Tjaša Mrgole Jukič**, predsednica sekcije za potujoče knjižnice, in člani: Urška Lobnika Paunović, predsednica Sekcije za splošne knjižnice, Nataša Knap, predsednica Sekcije za visokošolske knjižnice, Mirjam Klavž Dolinar, predsednica Sekcije za šolske knjižnice, Maja Vavtar, predsednica Sekcije za specialne knjižnice, mag. Peter Štoka, predsednik Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino, Lidija Črnko, predsednica Sekcije za izobraževanje in kadre ter Urška Plaznik, predsednica Sekcije študentov bibliotekarstva.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Slika 3: Člani strokovnega odbora so se na prvi seji v letu 2015 s šopkom rož zahvalili za opravljeno delo in prejeto nagrado mag. Hedviki Pavlici Kolman, predsednici Sekcije za visokošolske knjižnice.

Na nadomestnih volitvah v letu 2015 nismo uspeli v slovenski strokovni javnosti med člani pridobiti posameznika, ki bi zasedel mesto predsednika Sekcije za mladinsko knjižničarstvo, prav tako ostaja še naprej nezasedeno mesto predsednika Sekcije za promocijo. Sekcija za izobraževanje in kadre pa kaže minimalne znake življenja.

V letu 2015 se je spremenila sestava izvoljenega članstva strokovnega odbora. Že jeseni leta 2014 je odstopila Irena Verbič, predsednica Sekcije za mladinsko knjižničarstvo. UO ZBDS je izvedel nove volitve, a ni bilo nobenega prijavljenega kandidata. O tem smo razpravljali na seji UO in se odločili, da bomo, glede na to, da je sekcija najmlajša še malo počakali, preden podamo predlog za ukinitev na občni zbor. Mag. Hedvika Pavlica Kolman, predsednica Sekcije za visokošolske knjižnice se je upokojila in na volitvah smo dobili novo predsednico Natašo Knap.

V letu 2015 je strokovni odbor opravil dva sestanka, kjer smo se dogovorili o načrtovanem delu in pregledali sprejet načrt dela ZBDS, ki ga je predstavila podpredsednica ZBDS Irena Sešek. Na drugem sestanku smo se v glavnem ukvarjali z opravljenim delom in načrti za leto 2015 ter skupnih akcijah. Predstavili smo rezultate ankete o izvedbi kongres ZBDS v Laškem leta 2014.

Sekcije so v letu 2015 v povprečju opravile po dva sestanka izvršnih odborov. Glede na možnosti pravnih podlag o delovanju društva sprejemamo programe dela in poročila na dopisnih sejah. Tako so sestanki potekali v različnih časovnih razdobjih in ob različnih terminih. Najpogosteje se je sestajal IO Sekcije za splošne knjižnice, in sicer 4 krat, IO Sekcije za specialne knjižnice je imel 2 sestanka, IO Sekcije za potujoče knjižnice in visokošolske 2 sestanka, IO Sekcije za šolske knjižnice, IO Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino ter IO Sekcija za izobraževanje in kadre pa po en sestanek. Ostale seje so bile dopisne.

Tjaša Mrgole Jukič, predsednica strokovnega odbora, ugotavlja: « Vodenje sekcije je odgovorno delo, ki terja voljo, prosti čas in energijo. Kadar si predsednik zna oblikovati dobro ekipo (člane IO), je seveda veliko lažje. Menim, da je dejavnost sekcije odvisna zlasti od predsednika in njegove volje, koliko prostega časa in energije je pripravljen vložiti v delo, povezovati kolege in skrbeti za razvoj stroke, pač v svojem prostem času in brez plačila za svoje delo. ZBDS omogoča izvedbo programov, toda tudi zanje je potrebno imeti ideje, jih izdelati in prijaviti na razpisih, pripravljati referate, analize, okrogle mize, nagovarjati predavatelje, organizirati ...Zato je normalno, da so nekatere sekcije bolj

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

dejavne, druge manj, kar se seveda jasno vidi pri poročilih o opravljenem delu. Predsednica in člani strokovnega odbora se trudimo, da bi vsakemu predsedniku (predsednici) stali ob strani in mu pomagali, če pomoč potrebuje. Tako ugotavljam dobro vključitev in sodelovanje nove predsednice Sekcije za visokošolske knjižnice. Res pa je tudi, da na koncu ostaja predsednik sam in od njegovih idej, volje in znanja je odvisno delo v sekciji, in na koncu rezultati.«

Sekcije smo v letu 2015 organizirale dogodke:

Sekcija za splošne knjižnice:

Knjižničar – knjižničarju: Dan dobrih praks

Dan slovenskih splošnih knjižnic,

slogan Dneva slovenskih splošnih knjižnic v letu 2015 je bil »Knjižnice povezujejo«.

Sekcija za visokošolske knjižnice:

Bibliografije raziskovalcev v slovenskem visokoškolskem prostoru

18. junij 2015, Ljubljana, Filozofska fakulteta

Sekcija za specialne knjižnice

Dan specialnih knjižnic 2015: Rastemo z e-viri

28. maj 2015, Ljubljana,

Sekcija za potujoče knjižnice

Dan slovenskih potujočih knjižnic,

8. maj 2015, Grad pri Murski Soboti

Sekcija za študente bibliotekarstva

Sekcija je organizirala dva bralna kluba. Prvi je potekal v Slovanski knjižnici MKL, in sicer je tekel pogovor o knjigi Arija (Nassim Assefi), drugi pa v Kavarni NUK o knjigi Hiša iz papirja (Carlos Marie Dominguez).

Potujoča knjižnica izredno dobrodošla pridobitev za Prekmurje, Pomurje kot tudi za Porabje
Strokovno srečanje se je končalo z našimi pozdravnimi vrtovi in ugotovitvami. Ena izmed ključnih je zagotovo ta, da je potujoča knjižnica Murska Sobotla izredno dobrodošla pridobitev tako za Prekmurje, Pomurje kot tudi za Porabje in sicer brez mednarodne vrsti. Prva zbirka je pomembna, da so njene pozdravne nastave, tudi razstavi, a vse to je v veliki meri odvisno od financiranja s strani države, občin in drugih javnih ustanov, kajti brez tega bo potujoča knjižnica težko postojala.

Klaudija Sedar

Facebook Twitter

Galerija

KOLENDAR DOGODKOV **SOČIALI DOGODKI**

Strokovno srečanje ob 20. obletnici delovanja potujoče knjižnice Murska Sobotla

04: Petek, 08.05.2015 ob 10:30
Mj: Grad, na Osnovni Šoli Grad

Ob dnevu potujočih knjižnic vas vlijudno vabimo na strokovno srečanje ob 20. obletnici delovanja potujoče knjižnice Murska Sobotla, ki bo v petek, 8. maja 2015, ob 10.30 na Osnovni Šoli Grad Slavnostni nagovori Cvetka Ficko, županja Občine Grad Maja Klement, učeniča OŠ Grad Jasna Horvat, direktorica PIŠK Murska Sobotla mag. Julijana Rijak Makar, ministrica za kulturo Gorazd Žnavec, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Sabina Fras Popovič, predsednica ZBOS Strokovni del Jože Vučurinec, 20 let potujoče knjižnice Tjaša Mrgole Jukič, Potujoče knjižnice Slovenije Francek Mukič, Bibliobus v Porabju Vesna Račovanovič, Jeričini žideli - pravljice v prekmurščini iz zbirke Mladice Ferja Lainščka Kulturni program Učenci Osnovne šole Grad mentorici: Maja Haden in Metka Recek 10:30 – 10:35 10:35 – 11:05 11:05 – 11:15 11:20 – 12:20 12:30 – 13:00 13:00 – 14:30 14:30 – 15:00 Glasbena točka - učenci OŠ Grad Nagovori Cvetka Ficko, županja Občine Grad Maja Klement, učeniča OŠ Grad Jasna Horvat, direktorica PIŠK Murska Sobotla mag. Julijana Rijak Makar, ministrica za kulturo Gorazd Žnavec, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Sabina Fras Popovič, predsednica ZBOS Zmešnjava v debeli pravljici – dramatisacija učencev OŠ Grad Strokovni del Jože Vučurinec, 20 let potujoče knjižnice Tjaša Mrgole Jukič, Potujoče knjižnice Slovenije Francek Mukič, Bibliobus v Porabju Vesna Račovanovič, Jeričini žideli – pravljice v prekmurščini iz zbirke Mladice Ferja Lainščka Kozlo Ogled gradu s strokovnim vodenjem Sestanek IO sekcije potujočih knjižnic PROGRAM Razstava ob 20-letnici delovanja potujoče knjižnice bo na ogled v avli OŠ Grad.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Pri strokovnem odboru delujeta tudi dve komisiji. Komisija za digitalno knjižnico in Bibliotekarska terminološka komisija.

Komisija za digitalno knjižnico (mag. Zoran Krstulović)

V komisiji delujejo: mag. Aleš Klemen, Mestna knjižnica Ljubljana; mag. Zoran Krstulović, Narodna in univerzitetna knjižnica; Nataša Kuštrin Tušek, Gimnazija Nova Gorica; mag. Dunja Legat, Univerzitetna knjižnica Maribor in mag. Petruša Miholič, Univerza na Primorskem

V preteklih letih je delo komisije zastalo predvsem zaradi vključenosti članov v aktivnosti v svojih matičnih okoljih povezanih z razvojem digitalne knjižnice. Člani so sodelovali pri pripravi Smernic za zajem, dolgotrajno ohranjanje in dostop do kulturne dediščine, pri organizaciji javnih dogodkov (konferenc, posvetov) s področja digitalizacije, trajnega ohranjanja digitalnih objektov in možnostmi zagotavljanja dostopa. Prav tako so člani bili aktivni v javnih razpravah v zvezi z noveliranjem Zakona o avtorski pravici v delu prenosa evropske direktive o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (2001) (dostopnost na terminalih v knjižnici, dostopnost za slepe in slabovidne), in prenosu direktive o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del (2012). Rezultat aktivnosti knjižnic je rezultiralo z dopolnjeno zakonodajo v prid zahtevam knjižnic. Delo komisije bo treba v prihodnje okrepiti na novih programskih osnovah.

Bibliotekarska terminološka komisija (Ivan Kanič)

Člani Bibliotekarske terminološke komisije so Ivan Kanič (CEK, predsednik komisije), Zvonka Leder (SAZU, upokojena), dr. Polona Vilar (FF), Mojca Dolgan (NUK), Damjana Vovk (NUK), mag. Špela Razpotnik (NUK) in Tomaž Bešter (NUK). Komisija v poročevalskem obdobju ni delovala na rednih delovnih sejah, vendar so dogovorno potekale mnoge samostojne aktivnosti:

- priprava predlogov dopolnilnega izbora gesel in geselskih člankov za Bibliotekarski terminološki slovar,
- izbor samostalnikov kot nosilcev terminoloških gnezd; samostalniki so bili
- programsko izluščeni iz Korpusa bibliotekarstva
- terminološko usklajevanje in svetovanje glede oblikovanja in rabe posameznih terminov.

Strokovne in organizacijske priprave na tretjo dopolnitev korpusa z vsemi doslej razpoložljivimi elektronskimi članki revije Knjižnica pred letom 1997 (digitalizirani članki v režimu omejene dostopnosti, NUK) kot nadgradnja rezultatov projekta JPR-UPRS-2012 - "*Vzpostavitev spletnega besedilnega korpusa za bibliotekarstvo - Zajem 420 znanstvenih člankov revije Knjižnica*", ki ga je leta 2012 sofinanciralo takratno MIZKŠ po Javnem razpisu za sofinanciranje projektov, namenjenih predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika v letu 2012.

Člani komisije so sodelovali tudi z drugimi sorodnimi strokovnimi delovnimi skupinami:

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

- delujejo v mednarodnem projektu priprave večjezičnega terminološkega slovarja za področje bibliotekarstva in tudi vodijo njegovo delo, v pripravi je angleško-nemški bibliotekarski terminološki slovar, ki bo predvidoma izšel v Berlinu.
- sodelujejo tudi s slovaropisno skupino Slovenskega društva Informatika pri pripravi spletnega slovarja Islovar (<http://www.islovar.org>). Ob rednem sodelovanju na sejah prispevajo za razpravo tudi dogovorjeni nabor terminov in razlag (leta 2015 zbirki *posebni znaki* in *informacijski viri*, okrog 120 gesel), sodelovali so tudi pri testiranju nove programske zasnove spletnega slovarja.
- S Komisijo za katalogizacijo pri NUK-u so sodelovali pri terminološkem pojasnjevanju in usklajevanju besedil prevodov standardov (npr. termini *vir v več delih*, *monografski vir v več delih*, *multimedijski vir*).
- Terminološko usklajevanje s posameznimi predavatelji Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo (področje informatike in dokumentalistike).
- Začeta pobuda s predstavniki Arhivskega društva Slovenije za poenotenje terminologije na stičnih področjih.

Komisija skrbi za stalno promocijo s strokovnimi številnimi objavami, nastopi na strokovnih srečanjih, sodelovanjem v sorodnih strokovnih skupinah in s tekočim svetovanjem ob terminoloških vprašanjih v stroki posameznikom in skupinam.

- Komisija je objavljala krajše informativne in problemsko zasnovane prispevke na lastnem blogu *Bibliotekarska terminologija* (<http://terminologija.blogspot.com>), ki je beležil v letu 2015 obisk nad 5.700 uporabnikov z 2.356 sejami in ogledom 14.918 strani; evidentirani so obiskovalci bloga iz 90 držav, od tega je bilo 30 držav z več kot 10 obiski.
- Komisija je sodelovala v spremljevalnem programu razstave in prireditev "POLJUB Z JEZIKOM – slovnice in slovarji slovenskega jezika od začetkov do danes" v NUK-u s predstavitev v okviru predavanj "Spletna orodja za boljšo slovenščino - predstavitev spletnih slovarjev, priročnikov in drugih jezikovnih tehnologij za slovenski jezik" - *Terminološki izzivi na primeru bibliotekarstva in informatike* (I. Kanič).
- Institute of the Ukrainian Language, NAS of Ukraine, je ponovno povabil k sodelovanju na znanstveni konferenci (po njihovem prevodu v ukrajinščino in objavi v znanstveni reviji *Terminolohichnyi Visnyk* (Каніч, І.:Словенський одномовний тлумачний "Словник бібліотечної термінології").
- Bibliografija strokovnih objav in podatki o delovanju Bibliotekarske terminološke komisije s povezavami na elektronska besedila dokumentov so objavljeni na naslovu: <http://www2.arnes.si/~ljnuk4/btk/BTK-Objave.html>
- Samostojna spletna stran Komisije: <http://www2.arnes.si/~ljnuk4/btk/zbds.html>

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

Osrednji izobraževalni dogodek ZBDS je potekal med 21. in 23. septembrom 2016 v Mariboru. V ospredje smo postavili znanje. Razmišljanja povabljenih predavateljev smo strnili pod enotnim naslovom »*Upravljanje znanja v knjižnicah*«. Upravljanje znanja je strokovni termin, ki vključuje zajemanje, organiziranje in obnavljanje informacij, ne samo zato, da jih zaposleni dobijo ob pravem času na pravo mesto, ampak da znanje v določenem okolju raziskujejo, uporabljajo, izmenjujejo in delijo med seboj. Vprašanje je, ali lahko to prenesemo na knjižnico. Knjižničarji neumorno trdimo, da ima knjižnica znanje, ki ga deli z uporabniki. Za nas je torej nujno vedeti, kako organiziramo in upravljamo knjižnično zbirko, da dosežemo njeno uporabo za

delitev znanja med uporabniki, to se pravi v družbenem prostoru. Priprava in izvedba Kongresa ZBDS: seje programskega odbora in seje organizacijskega odbora (dogovori o prostoru, priprava programa, priprava najave v Knjižničarskih novicah, priprava prijavnice, najave na spletu, priprava sklopa komunikacijskih sporočil za spodbujanje prijave, navezovanje stikov s predavatelji, usklajevanje programa, priprava scenarija za otvoritveni del dogodka, priprava scenarija za potek celotnega dogodka, priprava spremljevalnega dogajanja, korespondenca s predavatelji, priprava navodil za oddajo ppt prezentacij, urejanje in oblikovanje programa dogodka, priprava potrdil za udeležence dogodka, priprava gradiv za udeležence, koordinacija podpornikov dogodka, koordinacija organizatorjev dogodka, komuniciranje z vabljenimi gosti, promocija dogodka na Hrvaškem, priprava navodil za moderatorki sklopov; 22 predavateljev, 210 udeležencev, 25 ur izobraževanja na udeležence).

Osrednja gosta srečanja sta bila **Michael Dowling**, ALA, ki nam je predstavil projekt zagovorništva **@yourlibrary** in upravljanje z znanjem v največjem strokovnem združenju ter **Sinikka Sipilä**, **predsednica IFLA (2013-2015)**, ki je spregovorila o povezavi med močnimi knjižnicami in močno družbo ter osvetlila različne aktualne IFLA vsebine. V sodelovanju z Društvom bibliotekarjev Maribor smo pripravili v UKM še posebno predavanje za vse knjižničarje, ki niso bili udeleženci kongresa. Žal se je dogodka udeležilo le 12 knjižničarjev, ti pa so bili deležni delavnice s strani predavatelja. Letošnjo novost strokovnega srečanja slovenskih knjižničarjev smo umestili na sam začetek dogajanja. **Uvodna govora sta imela dobitnika Čopovih diplom za leto 2014, Simona Resman in mag. Zoran Krstulović.**

Pomemben dogodek v sklopu kongresa je bila tudi podelitev nagrad Kalanovega sklada.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Čopova diploma je več kot le strokovna potrditev, v ZBDS jo sprejemamo kot nagrado za življenjsko strokovno delo in udejanjenje najvišjih etičnih načel. To želimo v letu, ko praznujemo obletnico strokovnega etičnega kodeksa, še bolj izpostaviti. Diplomski večeri, ki jih pripravlja Knjižnica Kočevje v sodelovanju z Občino Kočevje, so dobili dopolnitev tudi v našem strokovnem okolju. Novost v letošnjem programu so bili diplomski popoldnevi. Spoznali smo tri izbrana dela, ki predstavljajo zaključek študija na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Dogodek je Zveza bibliotekarskih društev Slovenije načrtno organizirala že četrtič zapored v Mariboru, saj želi tako opozoriti na nevzdržno situacijo osrednje splošne knjižnice v Mariboru.

Nova knjižnica je "pravica Mariborčanov"

V Mariboru se je v poredeljek začel in se bo danes zaključil kongres Zveze bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS). Na katerem slovenski knjižničarji razpravljajo o upravljanju znanja v knjižnicah. Včeraj so podelili nagrado Kalinovega sklada pomočnici ravnateljice Narodne in univerzitetne knjižnice Meliti Ambrožič.

Ko danes razpravljamo o prihodnjem razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva, večkrat nad sistemskim razmišljanjem prevladajo vizije in interesi posameznih vrst knjižnic ali celo osebni pogledi, kar je razumljivo. Kljub temu pa ciljev, ki jih želimo doseči v prihodnosti, ne moremo načrtovati le vsaki zase; je povedala nagradjenka Melita Ambrožič, ki je tudi

predsednica Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost in nekdanja predsednica Zveze bibliotekarskih društev. ZBDS je krovna organizacija slovenskih knjižničarjev in povezuje več kot 1300 članov. Letošnjega letnega srečanja knjižničarjev, ki poteka pod nazivom Kongres ZBDS, se udeležuje več kot 200 knjižničarjev ter 32 domačih in tujih predavateljev.

Tokratna osrednja tema srečanja je namenjena znanju v knjižnicah, saj vse več knjižnic izgublja bistveno v svojem poslanstvu, to je omogočanje enake dostopnosti prebivalcev do znanja, poudarjajo v ZBDS. Osrednja gosta letošnjega kongresa sta strokovnjak Michael Dowling, kreator politike zagovornišva knjižnic, ki jo

udejanja ameriško združenje knjižnic in knjižničarjev (American Library Association), ter nekdanja predsednica Mednarodne zveze knjižničarjev in knjižnic Similka Šipilja.

Organizatorji so se letos ponovno odločili zbrati knjižničarje v Mariboru in tako opozoriti na težave Mariborske knjižnice, ki v dotrajanih prostorih na Rotovškem trgu že več desetletij čaka na nove prostore. Prostorska stiska knjižnice v centru mesta, na katero knjižničarji Mariborske knjižnice vrsto let opozarjajo na zelo različne načine, tudi točejo zanjo, tako kot so to naredili na letošnjem Dnevu Mariborske knjižnice, ni v prvi vrsti poseben knjižničarjev, je pa zagotovo pravica Mariborčanov, so navedli v ZBDS. (Iz, sta)

Prvič smo povezali kongres ZBDS s **postkonferenco: Srečanje pravnih in sorodnih knjižnic jugovzhodne Evrope (SEALL)**, ki je **potekala 23. in 24. 9. v Ljubljani**. Tudi tokrat smo nadaljevali s povezovanjem knjižnic in posameznikov ter ponudili udeležbo pod sloganom »Skupaj smo močnejši«, kjer sta se lahko za ceno enega dogodka udeležila dva udeleženca. Gostovanje te konference v Ljubljani je zasluga nekdanje predsednice Sekcije za specialne knjižnice, Violette Bottazzo, ki je izredno aktivna članica upokojenka. Kljub temu, da lahko v poročilu predsednice Sekcije za specialne knjižnice, Maje Vavtar, preberemo naslednjo ugotovitev: »*Prav tako je bil naš prispevek pri organizaciji in izvedbi mednarodne konference SEALL v Ljubljani pozitivno ocenjen in nagrajen s pohvalami vseh udeležencev in vabilom k nadaljnjemu sodelovanju*«, je bila tale konferenca vzorčen primere zagnanosti, predanosti in osebne angažiranosti ene osebe, in to je že omenjena Violeta Bottazzo.

Med izobraževalno dejavnost sodijo tudi srečanja, ki jih organizirajo člani Izvršnih odborov sekcij:

- Strokovna ekskurzija članov **Sekcije študentov bibliotekarstva – obisk knjižnic** (Sekcija študentov bibliotekarstva).
- Strokovno srečanje članov **Sekcije za šolske knjižnice**. 30. maja 2015 smo organizirali strokovno ekskurzijo po Mariboru, ki jo je vodil Tone Partljič. Povabili smo kolege iz Hrvaške.
- **Dan specialnih knjižnic**, 28. maj, strokovno izobraževalno srečanje z naslovom »**Rastemo z e-viri!**« (program je trajal med 10.00 in 12.40). Dan specialnih knjižnic je strokovno in stanovsko srečanje, ki vsako leto izmeri utrip dogajanja in kondicijo stroke ter sooblikuje bibliotekarske trende na področju specialnih knjižnic. Specialne knjižnice kot podporne službe nudijo svojim matičnim organizacijam najnovejše in kakovostne storitve. Letošnja osrednja pozornost je bila namenjena nadgradnji našega znanja o e-virih. Zastavili smo si vprašanja:

Bomo elektronske publikacije kupovali ali najemali? Pod kakšnimi pogoji? In na kakšen način jih bomo ponudili svojim uporabnikom, ki so vedno bolj virtualni? Kako bomo podatke uredili? Kako lahko sami objavljamo elektronske publikacije? ter poiskali predavatelje, ki rastejo z e-viri. Za boljše sodelovanje specialnih knjižnic in za spoznavanje knjižničarjev smo izdelali posebne kazalke - knjižnično transverzalo, katero bodo knjižničarji zapolnili z žigi specialnih knjižnic. Sponzor projekta in nagrad - miniaturo je Libra Autentica. Po poročilu predsednice sekcije je del stroškov krila ZBDS. V sekciji so bili primorani poiskati tudi svoje sponzorje, in sicer Mladinsko knjigo Konzorcij ter Libro Autentico.

- **Dan dobrih praks, 14. maj, strokovno srečanje izmenjave strokovnih praks knjižničarjev splošnih knjižnic** (program je trajal med 9.15 in 14.00). **Sekcija za splošne knjižnice** je pripravila srečanje knjižničarjev na temo dobrih praks. Dogodka se je udeležilo 93 obiskovalcev. Program v letu 2015 je bil oblikovan s pomočjo nabora dobrih praks oziroma projektov, s katerimi so se knjižnice v letih 2013 in 2014 prijavile na razpis Združenja splošnih knjižnic za nagrado za najboljši projekt. Sodelovanje knjižnic na tem razpisu in sodelovanje Sekcije za splošne knjižnice pri ZBDS ter Združenja splošnih knjižnic je tako obrodilo novo dobro skupno zgodbo, s predstavitvami, razdeljenimi v štiri sklope. Predstavili so se:

1. sklop: Pišem diplomu

Mestna knjižnica Ljubljana: Misija diplomatska naloga

Knjižnica Kočevje: Diplomski večeri

Predstavljeno je bilo, kako lahko knjižnica pomaga pri nastajanju diplome in njeni predstavitvi.

2. sklop: Domoznanski zborniki

Občinska knjižnica Jesenice: Kako so včasih živeli?

Knjižnica Velenje: zGodbe Velenja: rock'n roll, pol, elektronika, jazz, hip hop: 1959-2014

Predstavljeno je bilo, kako knjižnice v obliki zbornika lahko predstavimo veliko gradiva in znanja o zbiranju le-tega,

3. sklop: Festivali

Matična knjižnica Kamnik: Križnikov pravljичni festival

Knjižnica Litija: Tačkov festival v Litiji

V festivalskem sklopu smo izvedeli, kako organizirati festival tako, da bo to dobro za promocijo knjižnice in dvig kulture, bralne pismenosti itd. v lokalni skupnosti.

4. sklop: Knjižnica zunaj zidov

Ljudska knjižnica Metlika: Bil je...

Valvasorjeva knjižnica Krško: Na obisku pri Juriju Dalmatinu

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

- **Strokovno srečanje v organizaciji Sekcije za visokošolske knjižnice: Bibliografija raziskovalcev v slovenskem visokoškolskem prostoru**, 18. junij (program je trajal med 10.00 in 16.00)

V mesecu juniju smo v sodelovanju z Osrednjo humanistično knjižnico Filozofske fakultete in Znanstvenim inštitutom Filozofske fakultete organizirali strokovno srečanje z naslovom »Bibliografije raziskovalcev v slovenskem visokoškolskem prostoru«. Na srečanju smo združili poglede raziskovalcev, bibliotekarjev (bibliografov) in raziskovalnih institucij. Na srečanju je bilo 110 udeležencev, udeležili so se ga tudi povabljeni gostje iz ARRS, NUK, OSIC in IZUM (12 gostov). Na okrogli mizi v drugem delu se je razvila obširna debata med udeleženci in predstavniki OSIC, NUK, IZUM in Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo (FF UL). Strokovno srečanje je bilo drugo na temo bibliografij raziskovalcev (prvo je bilo organizirano leta 2013) in je bilo glede na odziv zelo koristno za vse akterje v tem procesu. Opozoriti velja, da bibliotekarji izpostavljajo problem pomanjkanja organiziranih izobraževalnih vsebin na obravnavano tematiko. Udeležba na srečanju je bila za vse prisotne brezplačna, stroške pogostitve med odmorom je prevzela FF UL, prav tako so nam omogočili brezplačno uporabo predavalnice in tehnične opreme.

Osrednja humanistična knjižnica Filozofske fakultete, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Sekcija za visokošolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije pripravljajo Strokovno srečanje predstavnikov raziskovalnih institucij, raziskovalcev in bibliotekarjev z naslovom Bibliografije raziskovalcev v slovenskem visokoškolskem prostoru. Srečanje bo potekalo 18. junija 2015 v predavalnici 2 na Filozofski fakulteti (Aškerčeva 2, Ljubljana).

V vrednotenje znanstvene produkcije in raziskovalne uspešnosti slovenskih raziskovalcev so vključeni številni akterji: raziskovalci, znanstveniki in visokošolski učitelji, raziskovalne ustanove, državne agencije, inštituti, bibliotekarji bibliografi v visokoškolskih knjižnicah, idr. Agencija Republike Slovenije za raziskovalno dejavnost s svojimi telesi (Komisija SAZU za spremljanje raziskovalne uspešnosti projektnih in programskih skupin, Osrednji informacijski center) preko sistema SICRIS zagotavlja popolno evidenco oz. bibliografijo objavljenih znanstvenih del, enotne kriterije vrednotenja, enotne bibliografske kazalce raziskovalne uspešnosti in strokovne podlage kategorizacije znanstvenih publikacij. Ker so spremembe na tem področju zaradi (slovenskih in evropskih) zahtev po uresničevanju zakonskih in drugih pogojev in ciljev postale stalnica, je zagotavljanje obveščenosti in nemotenega pretoka informacij predpogoj, da se zagotovi trajno, strokovno in neodvisno odločanje o izbiri programov in projektov. V tem procesu so (visokošolski) bibliotekarji bibliografi postavljeni pred odgovorno nalogo, saj morajo izdelati bibliografije, ki bodo ustrezale veljavni tipologiji, kriterijem vrednotenja, pravilni kategorizaciji in bodo hkrati strokovno korektna ter v skladu z najnovejšimi katalogizacijskimi pravili. Namen strokovnega srečanja, na katerem bodo kot predavatelji ali udeleženci okrogle mize sodelovali predstavniki Agencije Republike Slovenije za raziskovalno dejavnost, Osrednjih informacijskih centrov, raziskovalcev, Narodne in univerzitetne knjižnice, Instituta informacijskih znanosti, Univerze v Ljubljani, Filozofske fakultete in visokoškolskih bibliotekarjev, je predstavitev novosti na področju bibliografij in vrednotenja raziskovalne uspešnosti iz prve roke, prav tako pa pogovor o aktualni problematiki, izzivih in zakonskih spremembah, novostih v zvezi z odprtimi dostopom oz. objavi rezultatov v repozitoriju ter nekaterih drugih temah, ki so na področju vrednotenja raziskovalne uspešnosti v tem trenutku najbolj pereče. Strokovno srečanje je namenjeno zainteresirani javnosti, predvsem raziskovalcem in bibliotekarjem iz visokoškolskih in drugih knjižnic, ki se ukvarjajo s to problematiko. Udeležba je brezplačna. Kontakt za dodatne informacije: doc. dr. Milan Lovrenjak, vodja Osrednje humanistične knjižnice Filozofske fakultete UL, tel. 01/241 11 60 ali milan.lovrenjak@ff.uni-lj.si.

- **Strokovna ekskurzija Sekcije za potujoče knjižnice**

Od 12. do 14. junija 2015 smo organizirali strokovno ekskurzijo v Francijo in spoznali delovanje francoske potujoče knjižnice, nov bibliobus in knjižnico v Arlesu. Knjižnica v Arlesu je res nekaj posebnega, saj so obnovili staro bolnišnico, v kateri se je zdravil slikar Vincent Van Gogh, zato se knjižnica tudi imenuje po njem. Bibliobus je garažiran v hangerju, nekaj km od knjižnice (ki je v centru). Tam hranijo tudi vse gradivo. Potujoča knjižnica deluje po enakem principu kot naše slovenske. Ogledali smo si tudi knjižnico v Avignonu. Strokovna ekskurzija zmeraj vključuje še kulturne in naravne znamenitosti. Tako smo si ogledali eno glavnih evropskih mokrišč Camargue, mesto Arles z amfiteatrom, Pont du Gard, avignonsko palačo, Cannes in Monako.

Mnenje udeležencev je seveda pomembno, pokaže ti, če si na pravi poti do njihovega pričakovanja, hkrati pa je lahko tudi smerokaz, ki te usmeri čisto v drugačno smer. V nadaljevanju predstavljamo v

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

sklopu letnega poročila tudi rezultate ankete. Anketo smo po kongresu ZBDS izpeljali med udeleženci in ne med prijavljenimi. Anketa je bila v elektronski obliki.

Rezultati anketnega vprašalnika

Q1	Kako pogosto se udeležujete srečanj, ki jih organizira ZBDS?	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	Odgovori				
	(Redno (to pomeni, da sem bil zadnjih pet let vsako leto prijavljen na osrednji strokovni dogodek ZBDS).)	25	26%	26%	26%
	(Občasno (to pomeni, da sem bil v zadnjih petih letih vsaj trikrat prijavljen na osrednji izobraževalni dogodek ZBDS).)	23	24%	24%	51%
	(Redko (to pomeni, da sem bil v zadnjih petih letih manj kot trikrat prijavljen na osrednji izobraževalni dogodek ZBDS).)	32	33%	34%	84%
	(Letos sem se prvič udeležil takega dogodka.)	15	16%	16%	100%
	(Drugo:)	0	0%	0%	100%
Veljavni	Skupaj	95	99%	100%	

Q2	Na kakšen način ste doživeli dogodek?	Enote					Navedbe	
	Podvprašanja	Frekvence	Veljavni	% - Veljavni	Ustrezni	% - Ustrezni	Frekvence	%
Q2a	Vsebina dogodka mi je omogočila videti širino naše stroke.	52	96	54%	96	54%	52	42%
Q2b	Dogodek mi je dal krila.	13	96	14%	96	14%	13	10%
Q2c	Imel sem se sicer fajn, ampak nič ni bilo novega in pretresljivo strokovno zanimivega.	27	96	28%	96	28%	27	22%
Q2d	Dogodek se me ni dotaknil.	3	96	3%	96	3%	3	2%
Q2e	Predavanje, ki me je prestavilo v glavi:	25	96	26%	96	26%	25	20%
Q2f	Drugo:	5	96	5%	96	5%	5	4%
	SKUPAJ		96		96		125	100%

Q2e_text	Q2 (Predavanje, ki me je prestavilo v glavi:)	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	Odgovori				
	Umetnost sobivanja v znanju, mag. Aco prosnik	1	1%	4%	4%
	Aco Prosnik	5	5%	20%	24%
	Umetnost sobivanja v znanju, mag. Aco prosnik, ambasador Mariborske knjižnice	1	1%	4%	28%
	Zgodovina financiranja mednarodne znanstvene literature v Sloveniji	1	1%	4%	32%
	Advocacy success @ your library	1	1%	4%	36%
	Davor Šoštarič: ali lahko znanje ukalupimo?	1	1%	4%	40%
	Prosnik	1	1%	4%	44%

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

	Predstavitve mobilnosti erasmus+	1	1%	4%	48%
	@Yourlibrary	1	1%	4%	52%
	Umetnost sobivanja v znanju	1	1%	4%	56%
	Predavanje Angele Čuk	1	1%	4%	60%
	G. France Prosnik	1	1%	4%	64%
	Umetnost sobivanja v znanju, mag. Aco Prosnik, ambasador Mariborske knjižnice, upravljanje znanja v podjetju – izzivi in priložnosti za knjižničarje, mag. Angela Čuk, Krka	1	1%	4%	68%
	Mag. Aco Prosnik	1	1%	4%	72%
	Razprostrimo krila - tehnike in orodja za upravljanje in izmenjavo znanja, dr. Danijela Brečko, planet gv	2	2%	8%	80%
	Čez planke nad zaplankanost	1	1%	4%	84%
	Predavanje Aca Razbornika	1	1%	4%	88%
	Ambasador Mariborske knjižnice	1	1%	4%	92%
	Advocacy success @ your library	2	2%	8%	100%
Veljavni	Skupaj	25	26%	100%	

Q2f_text	Q2 (Drugo:)				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	Bilo je nekaj zelo zanimivih predavanj, nekaj pa jih je bilo izrazito pod nivojem - niso spadala na tak kongres.	1	1%	25%	25%
	Morda sem pričakovala, da bom pridobila več strokovnega znanja, vendar so bile tudi predstavitve (dobrih) praks poučne, predvsem pa zanimive	1	1%	25%	50%
	Povezovanje s kolegi	1	1%	25%	75%
	Nekaj zelo zanimivih predavanj, nekaj pa takih, ki nikakor niso sodila na to srečanje - pod nivojem	1	1%	25%	100%
Veljavni	Skupaj	4	4%	100%	

Q3	Kako boste lahko pridobljeno novo znanje uporabili pri delovnih nalogah v knjižnici?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (Takoj!)	7	7%	7%	7%
	2 (Mi bo dalo misliti, kako kaj naredim/načrtujem /izvedem.)	43	45%	46%	53%
	3 (Dobil sem novo znanje, a mi pri samem delu ne bo koristilo.)	12	13%	13%	66%
	4 (Novega znanja ne morem uporabiti, saj ga nisem dobil.)	6	6%	6%	72%
	5 (Ob priložnostih, ki mi bodo omogočale uporabo teh novih znanj.)	23	24%	24%	97%
	6 (Drugo:)	3	3%	3%	100%
Veljavni	Skupaj	94	98%	100%	
		Povprečje	3.0	Std. Odklon	1.5

Q3_6_text	Q3 (Drugo:)
-----------	--------------

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	Novega znanja ne morem uporabiti, saj nisem zaposlena.	1	1%	50%	50%
	Bolj kot novo znanje je dal kongres nek pregled dogajanja na področju.	1	1%	50%	100%
Veljavni	Skupaj	2	2%	100%	

Q4	Ali se strinjate z naslednjimi trditvami glede koristnosti udeležbe na kongresu, za delovno okolje:										
	Podvprašanja	Odgovori					Veljavni	Št. enot	Povprečje	Std. Odklon	
		zelo se strinjam	se strinjam	deloma se strinjam	se ne strinjam	sploh se ne strinjam	Skupaj				
Q4a	Srečal sem kolege, s katerimi sem se dogovoril za sodelovanje.	27 (29%)	24 (26%)	27 (29%)	8 (9%)	6 (7%)	92 (100%)	92	96	2.4	1.2
Q4b	Okrepil sem stike s kolegi, s katerimi že sodelujem.	33 (35%)	37 (40%)	18 (19%)	2 (2%)	3 (3%)	93 (100%)	93	96	2.0	1.0
Q4c	Spoznal sem nove kolege, s katerimi bom sodeloval v prihodnje.	20 (22%)	28 (30%)	25 (27%)	10 (11%)	9 (10%)	92 (100%)	92	96	2.6	1.2
Q4d	Nisem navezal stikov in vzpostavil dogovorov, ki bi mi pomagali pri mojem delu.	6 (7%)	9 (10%)	14 (15%)	20 (22%)	42 (46%)	91 (100%)	91	96	3.9	1.3

Q5	Kaj vam pomeni udeležba na osrednjem strokovnem dogodku ZBDS?							
	Podvprašanja	Enote					Navedbe	
		Frekvence	Veljavni	% - Veljavni	Ustrezni	% - Ustrezni	Frekvence	%
Q5a	Pridem, ker menim, da moram zaradi delovnega mesta, ki ga zasedam.	21	94	22%	96	22%	21	15%
Q5b	Nagrada za dobro opravljeno delo v knjižnici.	23	94	24%	96	24%	23	16%
Q5c	Redno strokovno izpopolnjevanje nekaj kar mi pripada.	33	94	35%	96	34%	33	24%
Q5d	Sem določen, nisem navdušen in grem.	1	94	1%	96	1%	1	1%
Q5e	Spodbuda za delo in prostor za navezovanje stikov "v živo".	58	94	62%	96	60%	58	41%
Q5f	drugo:	4	94	4%	96	4%	4	3%
	SKUPAJ		94		96		140	100%
Q5f_text	Q5 (drugo:)							
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa			
	Spoznavanje dela v drugih knjižnicah	1	1%	25%	25%			
	Nova znanja, grem z veseljem	1	1%	25%	50%			
	Priložnost za nova strokovna spoznanja	1	1%	25%	75%			
	Da slišim, s čim se ukvarjajo kolegi v stroki	1	1%	25%	100%			
Veljavni	Skupaj	4	4%	100%				

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Q6	Kako ste zaznali sponzorje kongresa?							
	Podvprašanja	Enote					Navedbe	
		Frekvence	Veljavni	% - Veljavni	Ustrezni	% - Ustrezni	Frekvence	%
Q6a	Obiskal enega ali več sponzorjev na njihovem predstavitvenem mestu.	47	93	51%	96	49%	47	44%
Q6b	V predstavitev sponzorjev sem izvedel nekaj novega.	45	93	48%	96	47%	45	42%
Q6c	V programu nisem posebej zaznal predstavitev sponzorjev.	10	93	11%	96	10%	10	9%
Q6d	drugo:	5	93	5%	96	5%	5	5%
	SKUPAJ		93		96		107	100%
Q6d_text	Q6 (drugo:)							
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa			
	Samo v predstavitev v rednem programu kongresa	1	1%	33%	33%			
	Verjamem, da je potrebno sponzorjem ponuditi nekaj v zameno za sponzorstvo, vendar nisem bila navdušena nad njihovo uvrstitvijo v program, saj niso povedali nič posebno novega in mogoče še bolj pomembno, so s tem zasedali termin drugim vsebinam, ki bi jih bilo lahko več.	1	1%	33%	67%			
	S sponzorji se nisem posebej ukvarjal, vem pa, da so se predstavili	1	1%	33%	100%			
Veljavni	Skupaj	3	3%	100%				

Q7	Ali se vam je zdela višina kotizacije letošnjega kongresa primerna?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (Da)	71	74%	77%	77%
	2 (Ne)	21	22%	23%	100%
Veljavni	Skupaj	92	96%	100%	
	Povprečje		1.2	Std. Odklon	0.4

Q8	Če se vam je zdela višina kotizacije neprimerna, nam prosim napišite zakaj:				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	Vedno težje v knjižnici namenimo sredstva za izobraževanje, poleg tega smo še kadrovsko podhranjeni	1	1%	5%	5%
	Previsoka	1	1%	5%	11%
	Mislím, da je kotizacija previsoka in se iz tega razloga veliko strokovnih delavcev ne odloči obiskati dogodek oz. jim to ni omogočeno.	1	1%	5%	16%
	Vsekakor zelo zelo previsoka!	1	1%	5%	21%
	Prevelika razlika med zneskom, ki ga je bilo potrebno plačati, če si se prijavil zelo zgodaj in plačilom v zadnjem hipu. Kolikšen je pravzaprav dejanski strošek na osebo?	1	1%	5%	26%
	Kotizacija je visoka glede na vsebinski prispevek posvetovanja, je pa višina razumljiva glede na obseg storitev zunaj strokovnega programa.	1	1%	5%	32%
	Letošnji program mi ni prinesel novih znanj, zato se mi zdi višina kotizacije res bistveno bistveno previsoka, povsem nedosegljiva manjšim knjižnicam oz. knjižničarjem iz manjših okolij. Na koncu prireditve sem se zato vprašala, komu je ta kongres sploh še namenjen?!	1	1%	5%	37%

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

	Ker je bila kotizacija zelo visoka, sem se zadeva udeležila le en dan in po mojem mnenju predavatelji niso povedali nič pretresljivo novega, kar bi bilo za pričakovati glede na temo in visoko kotizacijo, ki je za manjše knjižnice nesprejemljiva in nedosegljiva.	1	1%	5%	42%
	Ustrezna za vse tri dni, previsoka za le en dan posvetovanja.	1	1%	5%	47%
	Cena je precej visoka in zaradi varčevanje na vseh področjih se je težje odločiti za obisk. Upoštevati je potrebno še stroške bivanja in prevoza.	1	1%	5%	53%
	Glede na to, da sem bil na kongresu en dan, se mi zdi postavljena cena previsoka.	1	1%	5%	58%
	Previsoka! Zaradi cene se ni moglo udeležiti kongresa več sodelavcev.	1	1%	5%	63%
	Prevelika razlika med zneskom, ki ga zahtevate ob zgodnji prijavi in ob prijavi v zadnjem hipu. Koliko je pravzaprav dejanski strošek na osebo?	1	1%	5%	68%
	Predrago. Sploh, če greš za dva dni in plačaš 10 eur manj kotizacije kot za dva dni.	1	1%	5%	74%
	Znesek kotizacije je bil previsok glede na to, kar smo udeleženci zanjo dobili. Menim, da bi z nižjo kotizacijo na račun več udeležencev prav tako zmogli pokriti stroške organizacije.	1	1%	5%	79%
	Višina kotizacije se mi je zdela previsoka.	1	1%	5%	84%
	Kotizacija je previsoka (razen, seveda, v predprijavi - ki pa traja premalo časa!), razne kombinacije pač ne pridejo vsem v poštev.	1	1%	5%	89%
	Menim, da bi bilo v bodoče delati na tem, da se zniža cena kotizacije morda na račun večernih dogodkov (koncert je sicer čisto fajn popestritev ampak se lahko zabavamo tudi brez tega oziroma lahko sami knjižničarji poskrbimo za večerni program) ali da, se namesto tridnevnega dogodka naredi dvodnevni dogodek. Tako se zmanjšajo stroški nastanitve. Kot opažam so knjižnice (sploh manjše) še vedno primorane k zmanjševanju finančnih sredstev za izobraževanje.	1	1%	5%	95%
	Zelo je visoka.	1	1%	5%	100%
Veljavni	Skupaj	19	20%	100%	

Q9		Prosimo, da ocenite naslednje elemente organizacije Kongresa ZBDS 2015.						Veljavni	Št. enot	Povprečje	Std. Odklon
	Podvprašanja	Odgovori									
		zelo sem zadovoljen	sem zadovoljen	deloma sem zadovoljen	nisem zadovoljen	sploh nisem zadovoljen	Skupaj				
Q9a	Kraj	46 (49%)	31 (33%)	9 (10%)	6 (6%)	2 (2%)	94 (100%)	94	96	1.8	1.0
Q9b	Najava (vsebina na spletni strani, komunikacijska sporočila, ki ste jih prejeli na vaše naslov)	34 (37%)	34 (37%)	19 (21%)	1 (1%)	3 (3%)	91 (100%)	91	96	2.0	1.0
Q9c	Prizorišče (dvorana)	17 (18%)	48 (52%)	21 (23%)	5 (5%)	2 (2%)	93 (100%)	93	96	2.2	0.9
Q9d	Časovna razporeditev (trajanje predavanj, odmori, dnevna razporeditev)	27 (29%)	41 (44%)	18 (19%)	4 (4%)	3 (3%)	93 (100%)	93	96	2.1	1.0
Q9e	Pogostitev	34 (37%)	36 (39%)	13 (14%)	7 (8%)	3 (3%)	93 (100%)	93	96	2.0	1.1
Q9f	Sprejem	38 (43%)	34 (38%)	16 (18%)	1 (1%)	0 (0%)	89 (100%)	89	96	1.8	0.8
Q9g	Podelitev nagrade Kalanovega sklada	49 (60%)	23 (28%)	7 (9%)	1 (1%)	1 (1%)	81 (100%)	81	96	1.5	0.8

Q10		Ali bi želeli še kaj dodati?			
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

	Podelite nagrad se nisem udeležil, zato je ne morem oceniti	1	1%	3%	3%
	Odlično opravljeno delo! Moje iskrene čestitke organizatorjem! Pa veliko podobnih uspehov v prihodnje v dobro nas vseh.	1	1%	3%	6%
	Pri otvoritvi bi bilo primerno najaviti in predstaviti gospo, ki je prepevala. Mislim, pa da se tudi napovedovalki nista predstavili.	1	1%	3%	9%
	V zadregi, ker je društvo tako bogato nagradilo moj prispevek: kotizacija in prenočišče	1	1%	3%	12%
	Na letošnjem kongresu sem veliko bolj uživala kot na tistem prejšnje leto, saj nisem imela občutka, da zamujam kakšno zanimivo predavanje, saj predavanja niso potekala hkrati na več krajih.	1	1%	3%	15%
	Hotel bi moral biti pripravljen na množico ljudi, ki pride ob istem času na prigrizek in kosilo. Predavanje zadnjega dne je zgubilo na kvaliteti zaradi premajhne, neprimerne dvorane. V bodoče je dobro predavatelje ozvočit.	1	1%	3%	18%
	Organizacija kosila-čakanje na kosilo to je bil minus, drugace pa zelo okusno in super. Drugi dan bi lahko bila tudi večerja. Popoldanski prigrizek ni bil potreben. Drugace pa vse pohvale kar se strokovnosti tice.	1	1%	3%	21%
	Super kongres! Še tako naprej!	1	1%	3%	24%
	Pohvala organizatorjem za požrtvovalno in strokovno delo!	1	1%	3%	26%
	Kongres je bil dobro organiziran, čestitke.	1	1%	3%	29%
	Zelo sem bila razočarana, ker sem se na kongres prijavila z namenom, da razširim oz. Posodobim znanje za moje delovno mesto - nabavnice. V najavi je bilo zapisano: tako bomo spregovorili npr. O nabavni politiki, njeni vsebini in ekonomiki [...] A dejansko nisem na nobenem predavanju slišala besede o nabavi oz. Karkoli na to temo. Glede na to, da sem se morala prijaviti, ko seznam predavanj in predavateljev še ni bil objavljen, bi toplo priporočila za prihodnje leto, da ste bolj točni v najavi obravnavane tematike.	1	1%	3%	32%
	Spoštovani, vsebine predavanj niso zadostile pričakovanjem glede na naslov kongresa. Res sem pričakovala nekaj več, ne le ponavljanje zadev, ki jih v knjižničarstvu poznamo že 15 let in več (npr. O vžu iz Beograda), predstavitev, ki niso več kot to, kar lahko sami pogledamo na spletni straneh npr. Ifle ipd. Nič časa za vprašanja po predavanjih. Navdušila me je ga. Čuk, z izjemnim in drugačnim pristopom - primer iz gospodarstva. Morda bi v prihodnje veljalo, da se vsakega predavatelja in prispevek že v naprej do neke mere preveri, za tako visoko posvetovanje bi bilo to nujno. Moram reči, da sem manj dobila kot pa na kakšnih manjših posvetovanjih posameznih knjižnic (npr. Novo mesto, Trebnje, Grosuplje ipd.). Kot osrednji kongres menim, da bi resnično moral biti na višjem nivoju. Prosim, vzemite te besede kot spodbudo za naprej, ker samo približno vem, koliko dela je zadaj in vsem, ki zgolj pridejo je najlažje kritizirati. Vam pa ostane težko delo, pa vendar ... Morda razmislek o krajšem posvetovanju (1 dan in pol), strnjen v res izjemne in kvalitetne predavitve, morda debatna delavnica, kjer bi lahko tudi udeleženci sodelovali - to je vedno izjemno, da nisi le pasivni poslušalec ampak tudi aktivni udeleženec. V vrečki, ki smo jo dobili sem pogrešala program za vse dneve kongresa, hrana in postrežba sicer vrhunska, prijaznost organizatorjev pa izjemna: topla, prijetna in domača. Vse dobro!	1	1%	3%	35%
	odlična organizacija, vloženo veliko truda	1	1%	3%	38%
	/	2	2%	6%	44%
	Hvala za pozitivno vzdušje, ki ga znate narediti in vzdrževati. posebna pohvala koncertu v stolnici (ambient za podelitev nagrade, noro dober koncert, prizorišče pa že samo dvignilo nivo prireditve) in koncertu na terasi (izvajalka bilbi)	1	1%	3%	47%
	Letos mi je bilo všeč, ker se je več vsebine vsaj delno navezovalo na bibliotekarsko stroko. všeč mi je bila ideja predstavljanja diplomskih del, vendar je bilo za predstavitev namenjenega preveč časa. opozoriti pa bi bilo potrebno tudi na metodologijo. zelo dobro je bilo predavanje angele čuk. menim, da imamo med bibliotekarji dovolj govorcev in zanimivih tem ter, da jih ni potrebno uvažati iz drugih strok: npr. dr. brečko. predlagala bi krajši čas predavateljev (na 20 min). na ta način bi dobili več govorcev in različnih vsebin.	1	1%	3%	50%
	Imela sem se odlično, predavanja so bila zelo zanimiva in poučna. v prihodnje se bom z veseljem zopet udeležila tovrstnih dogodkov!	1	1%	3%	53%
	Ni bilo primerno, da smo stalno menjavali dvorano. še posebej za zadnji dan je bila odločno premajhna. pogostitev se je predvsem prvi dan zalomila. kolegica je dobila	1	1%	3%	56%

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

	samo pomfri in testenine! pomembno: kar ste najavljali kot temo kongresa, se ni udejanilo. na spletni strani ste objavili: tako bomo spregovorili npr. o nabavni politiki, njeni vsebini in ekonomiki [...] - zaradi tega sem se kot nabavnica tudi prijavila. ker sem se prijavila zgodaj zaradi ugodnejše cene, še ni bil objavljen seznam predavanj in predavateljev. to bi bilo vsekakor potrebno. bila sem zelo razočarana, ker nisem slišala ene besede na temo ekonomike in vsebine nabavne politike, kar sem upravičeno pričakovala.				
	Zakaj je program razcepljen na tri dni, če bi lahko naredili vsebinsko omejitev, izbrali bolj zanimiva predavanja in vse to povezali v dveh dneh (trije dnevi so bistveno predolgi in povsem neprimerni).	1	1%	3%	59%
	Motila me je odsotnost vprašanj po predavanjih. moderatorke, ki so sicer odlično opravile svoje delo, bi morale po vsakem predavanju vsaj vprašati, če ima kdo kakšna vprašanja.	1	1%	3%	62%
	Kraj - vedno štajerska?	1	1%	3%	65%
	Ne	1	1%	3%	68%
	Morda bo počasi treba začeti razmišljati o spremembi lokacije. naj ostane Maribor, a ne hotel city.	1	1%	3%	71%
	Všeč so mi diplomski popoldnevi	1	1%	3%	74%
	Preveč pogostitev.	1	1%	3%	76%
	Podelitev nagrade kalanovega sklada je bila presežek v pozitivnem pomenu besede.	1	1%	3%	79%
	Sladica pri kosilu je bila zmrznjena, sploh je niso odmrznili.	1	1%	3%	82%
	Pogrešala sem natisnjeno verzijo programa posvetovanja in možnost postavljanja vprašanj na koncu predavanj. podelitev nagrade se mi je zdela zelo slovesna vendar je mene osebno zmotilo, da je kot prizorišče podelitve bila izbrana cerkev. menim, da tovrstni dogodek ne spada v tovrstni prostor.	1	1%	3%	85%
	Podelitev nagrade Kalanovega sklada je bila res fantastična. ambient, program...	1	1%	3%	88%
	Časovna razporeditev: morda bi bile lahko diplomske/magistrske naloge predstavljene v 15 minutah, saj to zadošča za predstavitev glavnih idej, raziskovalnih vprašanj in rezultatov. vsebina: pogrešala sem kakšno okroglo mizo z aktualno tematiko ali več osredotočenosti na smer razvoja v prihodnosti. v nasprotju s posvetovanji sekcij in drugimi strokovnimi izobraževanji, ki so usmerjeni bolj v izobraževanje, vidim vlogo kongresa bolj v smeri pregleda najnovejših dogajanj in pogleda v prihodnost.	1	1%	3%	91%
	Pogrešala sem čas za razpravo po predstavitev. pogrešala sem natisnjen program kongresa, ki bi ga dobili udeleženci. vsaj nosilna predavanja bi lahko posneli, ter posnetke objavili na you tube. Aco Prosnik je imel predavanja, ki bi ga recimo z veseljem delila s sodelavci. predvsem pa: pohvala organizatorkam. ves čas je bilo na dogodku čutiti prijetno srčnost in vašo zavzetost. (po)hvala, da vlagate toliko energije v stroko!	1	1%	3%	94%
	V Laškem sta bili dvorana in pogostitev primernejši, sicer pa je Maribor krasno mesto.	1	1%	3%	97%
	Zelo dobra organizacija kongresa. Vse pohvale!	1	1%	3%	100%
Veljavni	Skupaj	34	35%	100%	

Q11	Delovna doba v knjižničarstvu?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (0-5 let)	14	15%	15%	15%
	2 (6-10 let)	11	11%	12%	27%
	3 (11-15 let)	24	25%	26%	53%
	4 (16-20 let)	9	9%	10%	63%
	5 (21-25 let)	16	17%	17%	80%
	6 (26-30 let)	11	11%	12%	92%
	7 (več kot 30 let)	7	7%	8%	100%
Veljavni	Skupaj	92	96%	100%	
	Povprečje		3.7	Std. Odklon	1.8

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Q12 Vaše delovno mesto oziroma delovne naloge, ki jih opravljate:								
Podvprašanja		Enote					Navedbe	
		Frekvence	Veljavni	% - Veljavni	Ustrezni	% - Ustrezni	Frekvence	%
Q12a	direktor/vodja knjižnice	9	90	10%	96	9%	9	6%
Q12b	vodja organizacijske enote (služba/oddelek/enota)	23	90	26%	96	24%	23	16%
Q12c	vodja krajevne knjižnice	4	90	4%	96	4%	4	3%
Q12d	izposojevalec	22	90	24%	96	23%	22	15%
Q12e	informatorec	21	90	23%	96	22%	21	15%
Q12f	katalogizator in/ali klasifikator	21	90	23%	96	22%	21	15%
Q12g	organizator bibliopedagoških dejavnosti	17	90	19%	96	18%	17	12%
Q12h	raziskovalec	3	90	3%	96	3%	3	2%
Q12i	svetovalec	5	90	6%	96	5%	5	4%
Q12j	univerzitetni profesor	3	90	3%	96	3%	3	2%
Q12k	drugo:	14	90	16%	96	15%	14	10%
	SKUPAJ		90		96		142	100%
Q12k_text	Q12 (drugo:)							
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa			
	student	1	1%	13%	13%			
	pomočnik ravnatelja	1	1%	13%	25%			
	do zaposlitve v knjižnici nikakor ne morem priti.	1	1%	13%	38%			
	nabavnica	2	2%	25%	63%			
	študent	3	3%	38%	100%			
Veljavni	Skupaj	8	8%	100%				

Q13 V kateri vrsti knjižnice ste zaposleni?					
Odgovori		Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
1	(šolska knjižnica)	2	2%	2%	2%
2	(splošna knjižnica)	45	47%	50%	52%
3	(visokošolska knjižnica)	9	9%	10%	62%
4	(specialna knjižnica)	3	3%	3%	66%
5	(nacionalna knjižnica)	15	16%	17%	82%
6	(nisem zaposlen v knjižnici)	11	11%	12%	94%
7	(drugo:)	5	5%	6%	100%
Veljavni	Skupaj	90	94%	100%	
		Povprečje	3.4	Std. Odklon	1.8

Q13_7_text Q13 (drugo:)					
Odgovori		Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

	univ. profesor	1	1%	33%	33%
	študentsko delo v visokošolski knjižnici	1	1%	33%	67%
	nisem zaposlen	1	1%	33%	100%
Veljavni	Skupaj	3	3%	100%	

XSPOL	Spol:				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (Moški)	7	7%	8%	8%
	2 (Ženski)	83	86%	92%	100%
Veljavni	Skupaj	90	94%	100%	
	Povprečje		1.9	Std. Odklon	0.3

XSTAR2a4	V katero starostno skupino spadate?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (do 20 let)	0	0%	0%	0%
	2 (21 - 40 let)	36	38%	40%	40%
	3 (41 - 60 let)	53	55%	58%	98%
	4 (61 let ali več)	2	2%	2%	100%
Veljavni	Skupaj	91	95%	100%	
	Povprečje		2.6	Std. Odklon	0.5

XIZ1a2	Kakšna je vaša najvišja dosežena formalna izobrazba?				
	Odgovori	Frekvenca	Odstotek	Veljavni	Kumulativa
	1 (srednješolska izobrazba)	4	4%	4%	4%
	2 (višja ali visoka strokovna izobrazba oz. prva bolonjska stopnja izobrazbe)	15	16%	16%	21%
	3 (univerzitetna izobrazba oz. druga bolonjska stopnja izobrazbe)	54	56%	59%	79%
	4 (podiplomska izobrazba oz. tretja bolonjska stopnja izobrazbe (znanstveni magisterij, doktorat))	18	19%	20%	99%
	5 (ne želim odgovoriti)	1	1%	1%	100%
	6 (drugo:)	0	0%	0%	100%
Veljavni	Skupaj	92	96%	100%	
	Povprečje		3.0	Std. Odklon	0.8

MEDNARODNA DEJAVNOST IN UDELEŽBA NA MEDNARODNIH KONFERENCAH

Sodelovanje v mednarodnem prostoru je osnovno izhodišče tako za prepoznavnost naših dosežkov v tujini kot tudi vrednotenje in prenos tujih znanj in spoznanj v naše okolje. Spremljali smo aktivnosti IFLA, IBBY, EBLIDA, ALA itd. Plačane so bile članarine IFLA, EBLIDA in IBBY.

Izvedene so bile registracije in rezervacija prevozov za udeležbo na mednarodnih konferencah oz. za obisk tujih gostov pri nas.

Udeležba na konferenci QQML

Sandra Kurnik Zupanič in mag. Sabina Fras Popović sta se udeležili konference QQML, Pariz, 25.-31.5.

Na letošnji konferenci je bilo prijavljenih 318 referatov,

ki

pripravilo jih je

541 avtorjev.

Prvih avtorjev

bilo 250,

večino

prispevkov je

podpisanih z dvema ali več avtorji. Na konferenci je bilo predstavljanih 224 referatov iz 57 držav. Slovenijo in naše knjižničarstvo smo zastopali predavatelji iz Maribora (Sandra

je

Kurnik Zupanič, Univerzitetna knjižnica Maribor, Irena Sirk in mag. Sabina Fras Popović, Mariborska knjižnica), Ljubljane (dr. Maja Žumer, dr. Tanja Merčun, dr. Jan Pisanski in Mihaela Pauman FF, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo) in Kopra (mag. Petruša Miholič, Univerzitetna knjižnica Univerze na Primorskem).

Konferenca vsako leto v ospredje postavlja načine spremljanja knjižnične dejavnosti in povezuje različne znanstvene discipline, ki svoje raziskovalne ugotovitve povezujejo s praktičnim delom knjižnic. Udeleženci konference so študentje, profesorji na fakultetah, knjižničarji, vodje knjižnic na fakultetah, direktorji knjižnic in raziskovalci.

Če smo že omenili izzive mednarodnih konferenc pri prijavi, je udeležba na takšni konferenci lahko tudi poseben kulturni šok. Le ta je vezan na nujnost izbire in odločanja. Tudi tokrat je bil pomemben element odločanje in izbira, kdaj in koga poslušati. Razen štirih plenarnih referatov, ki so bili vsak dan na programu ob isti uri (10.40), so bile preostale predstavitve prispevkov razporejene v štiri predavalnice. Predstavitve so potekale istočasno in kaj hitro, v bistvu takoj, smo spoznale, da se lahko tudi napovedan vrstni red predavateljev spremeni in lahko zamudiš tistega, ki si ga želel slišati, ker je prvi odpovedal ali pa sodeluje na delavnici. Ob tem se je tudi kaj hitro pokazalo to, kar je prisotno na

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

večini izobraževalnih dogodkov: naslov lahko obljublja več kot prinese vsebina, pri predstavitvah pa je ključna pojavnost, samozavest in strokovna naravnost predavatelja. Program konference je potekal od 9. ure zjutraj do 19. ure zvečer, v tem času smo imeli tri odmore. (več v članku v Knjižničarskih novicah).

Udeležba na konferenci EBLIDA.

Mag. Špela Razpotnik in mag. Sabina Fras Popović sta se udeležili konference EBLIDA, *Building a Europe of Readers*»). Riga, 6.-9.5.

23. skupna konferenca EBLIDA-NAPLE je trajala dva dni. Glavna tema konference je bila »Gradimo Evropo bralcev« (angl. »*Building a Europe of Readers*«). Želeli so izpostaviti vlogo, ki jo knjižnica igra pri razvoju bralne pismenosti in kako pomagati državljanom pri dostopu do informacij in znanja v vseh oblikah. Tema konference je temeljila na ključnih prednostnih nalogah latvijskega predsedovanja Evropski uniji: vpletenost, rast in trajnost. V času konference smo razpravljali o naslednjih temah: vlogi knjižnic v družbi, podpori za pismenost in procesih vseživljenjskega učenja, in e-izposoji v knjižnicah. Konferenco je organizirala Nacionalna knjižnica Latvije v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo Republike Latvije, Združenjem latvijskih knjižničarjev, Culture Information Systems Centre, National Authorities of Public Library in Europe, Reading and Writing Foundation, European Literacy Policy Network ELINET in EBLIDA. Ta konferenca je bila del latvijskega programa Sveta EU.

Med referati naj izpostavimo bivšega predsednika Klaus-Petra Böttgerja, ki je opozoril na dejstvo, da petina ljudi nima veččin, ki jih zahteva sodobna družba. Tu je ključna vloga knjižnic, saj tržni pristop ne zadošča. Nekoliko obširneje naj omenimo referat dr. Divine Frau-Meigs z Univerze Sorbonna. Predstavila je rezultate projekta Translit. Šlo je za raziskavo informacijskega univerzuma mladih in njihovih praks. Glede okusa mladih predavateljica ugotavlja, da je ta ambiciozen, eklektičen in vezan na pisanje. Mladi pogosto komunicirajo kar neposredno z založniki in pri tem obidejo knjižnice. Potrebujejo poseben prostor, ki pa ga definirajo na svoj način. Branje ni več avtonomna individualna praksa, ampak digitalna kolektivna praksa. Bralec je tudi komentator, zbiratelj, ustvarjalec itn. Komerčni ponudniki želijo obvladovati proces branja in obdržati bralce na svojih platformah, vendar mladi z uporabo digitalnih orodij ustvarjajo svoje zbirke. Rezultati projekta imajo pomen tudi za knjižnice. Te se morajo osredotočati na uporabo oziroma na uporabnika, na zagotavljanje možnosti za družabnost, postati prostor za mladostnike, ne samo za knjige. Knjižnica bi lahko predstavljala tretji, nekakšen alternativni prostor poleg šole in doma, ki omogoča varno eksperimentiranje. Pri tem ima velik pomen oblikovanje prostora, ki mora biti zasnovan tako, da nudi ergonomski prostor za branje, agoro (javno mesto za zbiranje), izvajanje delavnic, območje za igranje (»game zone«). Poudarek ni toliko na že zaključenem znanju, ampak na podpori procesu pridobivanja znanja s prakso. Pomemben je tudi virtualni prostor na internetu in možnost preizkušanja novih naprav. Referentka je govorila o vlogi knjižnic kot prostoru razvoja veččin t. i.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

transpismenosti (»transliteracy«). Gre za nove veščine oziroma tri pismenosti v prepletu: informacijsko, medijsko in računalniško. Izpostavila je tudi potrebo po novem usposabljanju knjižničarjev za neformalno pedagoško interakcijo, učenje transpismenosti itn. V zaključku je opozorila na pomen prostega pretoka informacij in vlogo transpismenosti pri tem.

Videoposnetki tega in drugih referatov so objavljeni na naslovu: https://www.youtube.com/playlist?list=PLodeDt40MJHivHmlk5ALEPDWJEj_HKhh0.

Iz Slovenije smo se dogodka udeležili mag. Gorazd Vodeb, mag. Špela Razpotnik in mag. Sabina Fras Popović. Udeležbo na konferenci so nam omogočili Narodna in univerzitetna knjižnica, Mariborska knjižnica, Ministrstvo za kulturo in Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Udeležba na konferenci LILAC

Ksenija Medved in Maja Vunšek (tudi predsednica Društva bibliotekarjev Gorenjske) sta se udeležili konference Librarians Information Literacy Annual Conference (LILAC), Newcastle, 8.- 10. april.

Od 8. do 10. aprila 2015 je v Newcastle upon Tyne potekala letna, letos že 11., konferenca informacijske pismenosti LILAC 2015 (Librarians Information Literacy Annual Conference). Namenjena je tako knjižničarjem kot vsem drugim strokovnjakom, ki spodbujajo in razvijajo informacijsko pismenost. Konference se udeležujejo delegati iz Velike Britanije in iz več drugih držav po svetu. LILAC-a 2015 se je udeležilo okoli 340 slušateljev. Slovenski predstavnici na letošnji konferenci sva bili Ksenija Medved (članica IO Sekcije za splošne knjižnice) in Maja Vunšek

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

(predsednica Društva bibliotekarjev Gorenjske in članica IO Sekcije za splošne knjižnice). Pozorno sva spremljali potek konference in vzporedna dogajanja. Prispevke sva poslušali skozi perspektivo splošnih knjižničark in z zavestjo, da je ena izmed nalog splošnih knjižnic tudi sodelovanje pri

informacijskem opismenjevanju (Standardi za splošne knjižnice, 2005, str. 7). Že pred odhodom sva se zavedali, da odhajava na konferenco, ki je namenjena predvsem šolskim in visokošolskim knjižničarjem, in dejstva, da odhajava v državo z drugačnim šolskim sistemom, kot ga poznamo pri nas. Na konferenci sva iskali informacije in dobre prakse, ki bi jih lahko prenesli tudi v naše okolje.

Udeležba na konferenci LIBER

Mag. Hedvika Pavlica Kolman in Nataša Knap sta se udeležili konference LIBER, ki je bila posvečena odprti znanosti. LIBER 2015 – Towards Open Science, 24.–26. junij 2015, London

Obe letošnji predsednici sekcije (mag. Hedvika Pavlica Kolman in Nataša Knap) sta se junija 2015 udeležili letne konference LIBER, ki je bila posvečena odprti znanosti. Tematika je trenutno zelo aktualna v slovenskem visokošolskem in na sploh raziskovalnem okolju ter tesno povezana z bibliotekarskim delom, zato nama je udeležba na njej prinesla veliko novega uporabnega strokovnega znanja. Stroške udeležbe na konferenci je krila ZBDS.

Poročila s konferenc EBLIDA, QQML in LILAC ter LIBER so bila objavljena v Knjižničarskih novicah, udeležba na konferenci LILAC je bila predstavljena tudi v Društvu bibliotekarjev Maribor in v okviru srečanja OOK. Izvedene so bile registracije in rezervacija prevozov za udeležbo na mednarodnih konferencah oz. za obisk tujih gostov pri nas.

Sekcija za specialne knjižnice

Maja Vavtar in Igor Zemljič, sta se udeležila 14. dani specialnih i visokošolskih knjižnic, Lovran, 13. – 16.5., naslov srečanja: Knjižnice : kamo i kako dalje? Člana ZBDS sta predstavila referat z naslovom *Posebne zbirke slovenskih specialnih knjižnic: razstava SKRITO ZNANJE, knjižne dragocenosti iz zbirk ljubljanskih specialnih knjižnic*. Prispevek o dogodku je bil objavljen v Knjižničarskih novicah št. 4/5 (2015) z naslovom: Knjižnice - kam in kako naprej?

Sekcija za šolske knjižnice

Sodelovali so z ostalimi sekcijami, ZRSŠ, SirIKT, VIVID, IBBY.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Metka Kostanjevec in Mirjam Klavž Dolinar sta s prispevkom sodelovali v Karlovcu na Hrvaškem, kjer sta predstavljali branje za domače branje v slovenski osnovni in srednji šoli.

Mirjam Klavž Dolinar je v Sisku na Mednarodnem stručnem skupu Pokaži što znaš, predstavila slovenski del projekta Branje ne pozna meja.

Urša Bajda in Mirjam Klavž Dolinar sta s prispevkoma sodelovali na Proljetni školi školskih knjižničara v Primoštenu s prispevkoma Debatni klub in Branje ne pozna meja.

Sodelovanje v mednarodnih projektih preko omrežja eTwinning in Internacional School Librarians Month.

Aktivno sodelovanje večine šolskih knjižnic v oktobru - v mesecu šolskih knjižnic.

Aktivna udeležba na nacionalnih konferencah VIVID in SIRIKT.

Sekcija za potujoče knjižnice

Štirje slovenski predstavniki smo se udeležili 12. okrogle mize potujočih knjižnic Republike Hrvaške in 6. festival hrvaških bibliobusov z naslovom: *Bibliobus prihaja! (Bibliobus dolazi!)*. Predsednica sekcije Tjaša Mrgole Jukič je imela vabljen referat. 17. aprila 2015.

Prvo strokovno srečanje madžarskih bibliobusov, srečanje je bilo v transdanubijski pokrajinski knjižnici oziroma centru znanja (predsednica sekcije ima vabljen referat) 22.–25. aprila 2015, Pecs, Madžarska.

17. aprila 2015 smo se trije slovenski predstavniki udeležili 12. okrogle mize potujočih knjižnic Republike Hrvaške in 6. festivala hrvaških bibliobusov z naslovom ***Bibliobus prihaja! (Bibliobus dolazi!)- potujoče knjižnice kot del knjižnične mreže***. Dogodek je bil v Narodni knjižnici Petra Preradovića v Bjelovarju in ga je organizirala hrvaška komisija za potujoče knjižnice (Komisija za pokretne knjižnice), ki deluje kot naša sekcija, skupaj s komisijo za narodne knjižnice HKD (Hrvaškega knjižničnega društva).

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Predstavniki Slovenije na srečanju hrvaških bibliobusov v Bjelovarju.

Predsednica sekcije Tjaša Mrgole Jukič je imela (vabljen) referat: Slovenski in nizozemski bibliobusi – primerjava. Referat je nastal na podlagi obiska in sodelovanja z nizozemskimi kolegi in knjižnico v Middelburgu, ki ima tri bibliobuse. Srečanje je bilo mednarodno, saj so se ga poleg hrvaških bibliobusov iz Čakovca, Karlovca, Koprivnice, Križevaca, Rijeke, Vinkovaca in Zadra udeležili tudi kolegi iz Madžarske.

22.–25. aprila 2015 so v Peci (Madžarska) pripravili 1. strokovno srečanje madžarskih bibliobusov, srečanje je bilo v transdanubijski pokrajinski knjižnici oziroma centru znanja.

Madžarski bibliobus

Madžarska je ena najmlajših evropskih držav z bibliobusi, saj je prve dobila pred petimi leti. Tokrat so organizirali prvo srečanje in ga izvedli z odliko. Srečanja smo se udeležili predstavniki devetih evropskih držav. Prvi dan je bil posvečen bibliobusom iz Evrope z naslovom Bibliobusi na evropskih cestah, kjer so sodelovali udeleženci iz Nizozemske, Hrvaške, Slovenije, Nemčije, Avstrije, Bosne in Hercegovine, Romunije (ki nima bibliobusov) in virtualno iz Portugalske. Kolega Nuno Marcal je namreč svoj referat predstavil preko online servisa.

Sekcija za študente bibliotekarstva

6 članov Sekcije se je udeležilo mednarodnega simpozija BOBCATSSS Brno, Češka. Dve članici sta predstavili plakat na temo "Comparison of classical and mobile version of COBISS". Brno, januar 2015

Strokovne ekskurzije sekcij

Sekcija za šolske knjižnice: 30. maja 2015 smo organizirali strokovno ekskurzijo po Maribor

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Sekcija za študente bibliotekarstva: od 13. do 18. aprila organizirala strokovno ekskurzijo v Berlin.
Sekcija za potujoče knjižnice: od 12. do 14. junija organizirala strokovna ekskurzija v Arles in Avinion (Francija).

PROMOCIJA

Promocija je termin, ki je nekako še vedno zasidran v našem besednjaku, tudi strokovnem, kljub temu, da vse pogosteje uporabljamo termin zagovornišvo. V tem sklopu izpostavimo vse tiste dogodke, s katerimi želimo poudariti pomen in vlogo knjižničarskega trikotnika, torej knjižničarje, stavbe in finance, da lahko uresničujemo zadane naloge. V tem sklopu smo tudi spremljali prisotnost našega društva in z našim društvom povezanih aktivnosti v medijih ter ugotovili, da smo pogosto zelo korektno predstavljeni.

Pri promocijski dejavnosti smo pri programu za leto 2015 izpostavili stanovske nagrade in mesec knjižnic.

- Mednarodni mesec šolskih knjižnic

Zoja Zorc, Alja Adamič, Maša Pšeničnik, Zoja Krajnc, Ula Brumec in Manca Vavdl so izdelale domiselne plakate in si tako prislužile knjižno nagrado.

Šolske knjižnice so zakon!

Praznovanju mednarodnega meseca šolskih knjižnic, ki je letošnjega oktobra potekalo pod geslom „Šolske knjižnice so zakon!“, so se pridružili tudi v knjižnici OŠ Podgora Slovenske Konjice. Med drugim je knjižničarka **Maja Olup** na obisk povabila domačo ustvarjalco **Majo Furman**, ki se lahko pohvali že s svojo drugo slikanico. Po Učilnici pod orehi je luč sveta ugledala *Deček in Zajčkoloster* s čudovitimi ilustracijami Andreje Gregorič. Maja Furman je tako s tretješolci delila zgodbo o žički kartuziji in jim v pogovoru pojasnila, kako nastane knjiga.

Z njenim obiskom so tako združili več praznovanj – 850 let žičke kartuzije, mesec šolskih knjižnic, teden otroka in 55 let bralne značke. Prav vsi tretješolci so obljubili, da bodo tudi letos opravili bralno značko. Za bralno značko pa že pridno „berejo“ prvošolčki (ob pomoči staršev seveda), ki so oktobra tudi uradno postali člani Šolske knjižnice in ponosni lastniki knjižnične izkaznice. V „prazničnem“ mesecu so v sklopu projekta Rastem s knjigo obiskali lokalno Splošno knjižnico, šest tretješolk pa je izdelalo čudovite plakate, zakaj so šolske knjižnice zakon. (E. N.)

Mednarodni mesec šolskih knjižnic

Mednarodno združenje šolskih knjižničarjev (IASL – International Association of School Librarianship <http://www.iasl-online.org/>) vsako leto vabi k praznovanju in promociji šolskih knjižnic. V Sloveniji in zamejstvu projekt izpelje Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije. Letošnje geslo **ŠOLSKE KNJIŽNICE SO ZAKON!** opozarja na pomen šolskih knjižnic. Šolske knjižnice so nujno potrebne pri razvoju učnih spretnosti in pri razvoju kritičnega mišljenja. Šolski knjižničarji sodelujejo pri poučevanju, razvijanju učnih strategij, razvijanju različnih vrst pismenosti, razvijanju kritičnega mišljenja in ostalih kompetenc, ki so potrebne za delovanje v današnji družbi. Praznovanje mednarodnega meseca šolskih knjižnic pa opozarja na veliko dejavnosti, s katerimi knjižnice učence in starše opremljajo za življenje.

Na OŠ dr. Jožeta Puharča smo se praznovanju pridružili s slikanjem knjižnih junakov, sanjske knjižnice in knjižnice v prihodnosti. Napisali smo tudi nekaj literarnih prispevkov. Izdelovali smo origami knjige in se družili z upokojenci. Pri tem so nam pomagale mentorice: Marjanca Dolenc, Anita Romih, Olga Krajncič, Nina Krajncič in Tatjana Kuhl.

(tk)

Ptuj • Mednarodni mesec šolskih knjižnic

Šolske knjižnice so zakon!

Zametki praznovanja in promoviranja šolskih knjižnic segajo v leto 1999, ko so knjižničarji četrtri ponedeljek v oktobru označili za svoj dan.

V Sloveniji smo se temu zgledu priključili osem let zatis, 22. oktobra 2007. Leto kasneje, ko se je praznovanju pridruživela čedalje več novih članic, pa je Mednarodno združenje šolskih knjižničarjev (IASL – International Association of School Librarianship) intenzivnemu opozarjanju na pomen in vlogo šolskih knjižnic dodalo več pozornosti in tako je dan slavljenja prenesel v mesec dni dolgo obdobje opozarjanja na število dejavnosti, s katerimi knjižnice učence pa tudi njihove starše opremljajo za življenje.

Tudi letošnji oktober je mesec, ko se še posebej zavedamo pomembnosti knjižnic in njene vloge pri razvoju učnih spretnosti ter kritičnega mišljenja učencev, dijakov in študentov. Številne dejavnosti, ki potekajo pod nadzornim okrogom šolske knjižnice so zakon!, bo izpeljala Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije. Pod njenim okriljem pa svy del v mozkoli opravljenega delana tem področju lahko pristavi prav vsaka šolska knjižnica. Tako smo se temu aktivno pridružili tudi na Gimnaziji Ptuj in člani knjižničarskega kluba Dvotik knjige, katerega mentorica je knjižničarka Jelka Kost, smo med drugim na šoli med dijaki in profesorji izvedli anketno prav na to temu.

Najbolj zanimiva razmišljanja smo dobili na vprašanje o tem, kakšna je njihova predstava o knjigi knjižnici. Klasična knjižnica, kot je vedno bila, kjer diši po knjigah? »Takšna, kjer ti ni treba iskati knjige med policami, saj te ta že čaka v Avicji in z več knjigami. Tam, kjer imamo okna, bi lahko naredili prehod na streho, kjer bi prav tako imeli shranjene knjige.« »Mama in tiba, z avtomati za hrano in piščo.« »Takšna, ki bi imela kavč in piščo ter hrano, kjer bi se vsi imeli noper in kjer bi se lahko na glas pogovarjali in smejali.«

Kakšna pa bo knjižnica leta 2050? »Knjižnica bo imela množnost 3D-tiskanih kateredoli knjige.« »Knjig v tiskani obliki ne bo več, vse bo prečeno elektronsko.« »Namesto papirne in papirna bodo knjige dostopne na računalniških ekranih.« »Polna računalnikov, preko katerih bomo brali knjige.« »Knjižnice bodo izginile, saj bodo vse knjige dostopne na internetu.«

Slednjega si prav gotovo nihče ne želi. Kajti knjižnice, med njimi še prav posebej šolske, so tiste, ki imajo izreden pomen pri »preoblikovanju« znanja, krepi tvj samopodobe, omogočanju empatije, trenutnega socialnih vešč in učencev in dijakov, kot so zapisali na spletni strani Zveze bibliotekarskih društev Slovenije. In natanko to je tisto, na kar želimo v mesecem praznovanju šolskih knjižnic opozoriti slovensko javnost.

V svojem razmišljanju je čar in edinstvenost knjižnic lepo opisala ena naših dijakinj, rekot: »Na tiskani žiljenci je zvez v maraku živijo, dihaajo naprej, čeprav so včasih prekriti s prahom.« Čim manj praha in še več ljubezni do knjige ter obiskov v šolskih knjižnicah, ki so prav gotovo vse vsake izobrazitelne ustanove, in mesec oktober je upošlil svoje poslanstvo.

Tjaša Gajšek, dijakinja 3. c Gimnazije Ptuj

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

• Dan slovenskih splošnih knjižnic.

Tudi v letu 2015 je sekcija pripravila Dan slovenskih splošnih knjižnic, ki se ga je udeležilo 118 obiskovalcev. Slogan Dneva slovenskih splošnih knjižnic v letu 2015 je bil »Knjižnice povezujejo«. Knjižnice povezujejo različne skupine ljudi, v letu 2015 smo poudarili predvsem ranljive skupine. Praznovanje v letu 2015 smo pripravili: Sekcija za splošne knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije v sodelovanju z Združenjem splošnih knjižnic in Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto.

Osrednja prireditev dneva slovenskih splošnih knjižnic je bila v Novem mestu. Zbrane so pozdravili: Gregor Macedoni, župan mestne občine Novo mesto; Borut Novak, direktor Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto; mag. Julijana Bizjak Mlakar, ministrica za kulturo, dr. Sabina Fras Popović, predsednica Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, ter Urška Lobnikar Paunović, predsednica sekcije za splošne knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije.

Pripravili smo okroglo mizo z zanimivimi gosti, ki so spregovorili o različnih ranljivih skupinah in o tem, kako jih knjižnice povezujejo, kakšne storitve jim nudijo in kako vplivajo na življenja ljudi. Glede na dogajanje v zvezi z begunsko problematiko, ki smo ji priča zadnje mesece, je bila tema še posebej aktualna. Svoje poglede in izkušnje so nam v pogovoru z moderatorko Alenko Murgelj predstavili državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Martina Vuk; znanstvena svetnica na ZRC SAZU Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije dr. Mirjam Milharčič Hladnik, direktorica Zavoda Jara Breda Karun, mentorica programa Učenje slovenščine za tujce Erika Poljanšek, in eden najbolj prepoznavnih glasov slovenske popularne glasbe Tomislav Jovanović Tokac.

Prireditve smo zaključili s podelitvijo nagrade za najboljši projekt splošnih knjižnic v letu 2015, ki jo podeljuje Združenje splošnih knjižnic, in je bila letos podeljena že tretjič. Podelitev nagrade je bila tudi letos priložnost, da

Ko je človek kot list v vetru

Za našo skupnost bo vključevanje beguncev v družbo velika preizkušnja - Tudi knjižnice igrajo pomembno vlogo pri skrbi za ranljive skupine

NOVO MESTO - Knjižnice povezujejo je bil slogan letošnjega dne slovenskih splošnih knjižnic, ki so svoj praznik v petek zaznamovale v novomeški knjižnici Mirna Jarca, kjer so pripravili okroglo mizo o vlogi knjižnic pri povezovanju z različnimi ranljivimi skupinami, med katerimi so tokrat še posebej poudarili priseljence in tudi begunce.

Svoje mnenje o povezovanju z ranljivimi skupinami in svoje izkušnje ter primere dobre prakse so na okrogli mizi predstavili Martina Vuk z ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Mirjam Milharčič Hladnik, znanstvena svetnica na inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije pri ZRC SAZU, vodja projekta Knjižnice povezujejo in direktorica Zavoda Jara Breda Karun, mentorica programa Učenje slovenščine za tujce v karinski knjižnici Erika Poljanšek in glasbenik Tomislav Jovanović Tokac.

Hdeca ni pogovora je bila negotovitev, da je vključevanje tako vseh ranljivih skupin od invalidov in hendikepiranih do Romov, priseljencev in beguncev v družbo zelo pomembno. Tomislav Jovanović Tokac je opisal tudi svojo izkušnjo, ko je med vojno na Hrvaškem ostal brez doma, prijateljev in domovine in je kot begunec prišel v Novo mesto, in dejal, da je bil tedaj kot list v vetru, da je doživel tudi

Enotno mnenje udeležencev okrogle mize je, da je tako priseljencem kot tudi vsem drugim ranljivim skupinam treba pomagati pri vključevanju v našo družbo. (Foto: L. Vidmar)

marsikatero negativno izkušnjo, tudi nestrpnost, da je dolgo časa iskal samega sebe, a da je bilo tudi precej pametnih in dobrih ljudi, ki so mu pomagali, da je bil zanj jezik zelo pomemben in da mu je pri tem najbolj precej pomagal tudi glasbeni posluh, tako da ves čas ustvarja v jeziku svoje nove domovine, in ne v svojem materinem jeziku.

Karunova je opozorila tudi na socialno vlogo knjižnic v času vse večje neenakosti v družbi in oedale večjega števila socialno ogroženih ter kot primer navedla organizirane bralne ure za romske otroke, ki se pogosto šele v šoli srečajo s slovenskim jezikom, Vukova pa je temu do-

dala, da, če se ob delu z otroki ne ukvarjamo s celimi družinami, ne moremo pričakovati, da bo več romskih otrok uspešno zaključilo šolanje, in dodala, da bo vključevanje beguncev v družbo pomemben preizkus za vso našo skupnost: »Zdaj, ko gredo samo skozi, jim je treba pomagati, za tiste, ki pa bodo ostali, pa bo treba poskrbeti, da se bodo vidjuchi,« je dodala.

Slovesnosti se je udeležila tudi ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar, ki jo je direktor novomeške knjižnice Borut Novak v svojem govoru opozoril tudi na nedokonzano prenavo novomeške knjižnice.

L. V.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

smo se prepričali o zavzetosti, inovativnosti in razvojni naravnosti splošnih knjižnic.

Novost letošnjega Dneva slovenskih splošnih knjižnic je bila tudi »kotizacija«. Vsak obiskovalec prireditve je s sabo moral prinesiti eno otroško leposlovno knjigo. Zbrane knjige smo 21. 12. 2015 podarili Anini zvezdici, zavodu za pomoč socialno ogroženim, ki so s predvsem novimi knjigami razveselili otroke iz socialno šibkejših družin.

Ob Dnevu slovenskih splošnih knjižnic smo izdali tudi koledar, na katerem so fotografije, izbrane na fotografskem natečaju. Za izbor in izdelavo fotografij ter izdelavo koledarja so bile zadolžene Maja Vunšek, Luana Malec in zunanja sodelavka Nataša Koražija iz Knjižnice Rogaška Slatina. Nataša Koražija je (poleg izbora) vodila predvsem izdelavo in tisk koledarja, za kar se ji predsednica Sekcije za splošne knjižnice in tudi vodstvo ZBDS-ja iskreno zahvaljuje.

Nekaj utrinkov v medijih:

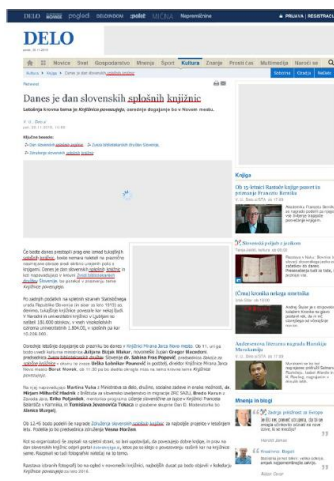
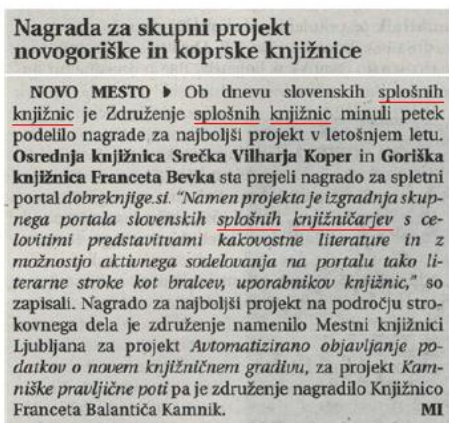
http://www.lokalno.si/2015/11/24/145227/zgodba/Knjiznice_povezujejo

http://www.radiokrka.com/poglej_clanek.asp?ID_clanka=185020#

http://www.mk.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/article/1328/6797/279362315c6750afede644e78aa5f517

<http://4d.rtvsllo.si/arhiv/dogodki-in-odmevi/174372476> (pri 21 min 45 sek se prispevek začne)

<http://www.rtvsllo.si/kultura/knjige/najboljsi-knjiznicni-projekti-lajsajo-delo-povezujejo-in-predstavljajo-literarno-kulturo/379111>

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Knjižnice povezujejo

Komentarj Natani Objavi Objavi Objavi

24.11.2015 | 11:00

V novomeški knjižnici je v petek, 20. novembra 2015, pod sloganom Knjižnice povezujejo potekala osrednja slovesnost ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic, ki je bila letos tematsko vezana na storitve knjižnic, namenjene ranljivim skupinam. Knjižnice se namreč zavedajo, da so ranljive skupine, tako kot najšibkejši člen v verigi, nenadomestljivi element naše družbe.

Slovesnosti se je udeležila tudi ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar, ki je v uvodnem nagovoru poudarila povezovalno vlogo knjižnic ter zapo-slenim v knjižnicah ob njihovem prazniku čestitala za pomembno vlogo, kijo opravljajo v družbi. Župan MO Novo mesto Gregor Macedoni je dejal, da je ponosen na novomeško knjižnico, ki diha z mestom, ter izrazil željo, da bosta z ministrico našla skupni jezik za ureditev nedokončanih prostorov knjižnice. Predsednica Zveze bibliotekarskih društev dr. Sabina Fras Popović je poudarila predvsem vlogo knjižničarjev. Same knjižnice kot objekti namreč še ne povezujejo, povezujejo namreč ljudje, zaposleni, na katere naležimo, ko prestopimo knjižnični prag. Predsednica sekcije za splošne knjižnice Urška Lobnikar Paurovič se je v svojem nagovoru navezala na govor predhodnice in označila knjižničarje kot osebe, ki uporabnike v prvi vrsti pomagajo ter pozvala prisotne, da razmislijo, kako bi v prihodnosti še lahko pomagali ranljivim skupinam. Direktor novomeške knjižnice Borut Novak je izpostavil odlično lokacijo knjižnice ter izrazil željo, da se novomeška knjižnica čim prej dokonča, kar je predvideno tudi v predlogu proračuna MO Novo mesto za leto 2017. Tako bo novomeška knjižnica v skladu s svojo vizijo in poslanstvom lahko »postala in ostala ikona mesta, uporabniki pa ji bodo vdahnili življenje«.

Osrednji dogodek slovesnosti, okroglo mizo, na kateri so sodelovali strokovnjaki, ki se pri svojem delu srečujejo z različnimi ranljivimi skupinami, je izjemno spretno povezovala Alenka Murgelj iz novomeške knjižnice. Martina Vuk z Ministrstva za delo, družino socialne zadeve in erake možnosti je opozorila, da je potrebno ranljive skupine obravnavati predvsem kot skupine ljudi, ki potrebujejo poseben čut družbe, da je lahko kvaliteta njihovega življenja primerljiva z življenjem drugih pripadnikov družbe. Delati je potrebno z družinami in celotnimi naselji, saj lahko le tako pričakujemo ugodne rezultate. Pri tem je izobraževanje odskočna deska, pika na i pa zaposlitev, kjer pa se mnogi izmed pripadnikov ranljivih skupin še vedno srečujejo s predsodki. Predstavila je nekaj uspešnih projektov ministrstva, ki ispodobujajo integracijo ranljivih skupin v okolje, kot je denimo romska gostilna v Mariboru. Vodja projekta Knjižnice povezujejo in direktorica Zavoda Jara Breda Karun, je komentirala nujno prilagajanje programov knjižničnih storitev aktualnim razmeram v družbi in lokalnemu okolju. Primarna naloga knjižnic se resda ne spreminja, vedno znova pa se ji pridružujejo nove, med katerimi je še posebej pomembna socialna. Predstavila je projekt, v katerega so vključene storitve za ranljive skupine šestih slovenskih splošnih knjižnic, ter poudarila, da knjižnice privabijo pripadnike ranljivih skupin z eno storitvijo, obdržijo pa z vrsto drugih obstoječih storitev, kar tudi loči knjižnice od ostalih ustanov, ki se še ukvarjajo z ranljivimi skupinami. Dr. Mirjam Mihartič Hladnik, znanstvena svetnica na Inštitutu za slovensko izseljenstvo in migracije pri ZRC SAZU, se je osredotočila predvsem na obravnavo beguncev in migrantov. Opozorila je na nerazumevanje migracij in zgodob, ki se spletoje okoli njih, za kar vidi pomanjkljivosti tudi v šolskem sistemu. »Razumeti je preprosto, samo spomnimo se na slovenske zgodovino in naše izkušnje. Ko govorimo o priseljevanju, se spomnimo tudi na odseljevanje. Skoraj ni nikogar, ki nima v družini koga, ki se je odselil.« Izpostavila je osnovno vodilo pomoči, in sicer: »Nič za njih brez njih.« Nikoli ne načrtujmo programa pomoči brez predstavnika ranljive skupine, saj z osebnim pristopom naredimo največ. Pri tem pa ne smemo pozabiti na potencial, ki ga nosijo s sabo. Lep primer je ravno glasbenik Tomislav Jovanović Tokac, ki je v Novo mesto prišel kot begunec in z obiskovalci delil svojo izkušnjo integracije v novo okolje. Pevec in prepoznavni obraz ene najbolj priljubljenih slovenskih skupin Dar D se raje kot slabih spominja lepih trenutkov, kar pa še ne pomeni, da slabih ni bilo. »Iskal sem tople ljudi, ki so mi bili pripravljeni pomagati. Z njihovo pomočjo sem si zgradil novo življenje. Pri integraciji je imela pomembno vlogo glaba, ki mi je na nek način takrat rešila življenje.« Učenje slovensčine za tujce v Knjižnici Franceta Balantiča Kamnik je le eden izmed uspešnih programov pomoči ranljivim skupinam, ki jih izvajajo knjižnice. Program je predstavlja mentorica Erika Poljanšek, ki je sprva pri programu sodelovala kot prostovoljka. Jezik okolja je seveda pogoj za uspešno vključevanje v družbo, ki so ga v kamniški knjižnici nadgradili še z izgradnjo multikulture zbirke, ki tujcem omogoča branje tudi v njihovem jeziku ter hkrati približa tujo kulturo okoliškim prebivalcem. Podobnih projektov je v knjižnicah še veliko, seveda pa bi si želeli, da jih je še več.

Vsekar so knjižnice prepoznale svojo pomembno vlogo pri obravnavi ranljivih skupin in se vsata na svoj način odzivajo na potrebe v svojem lastnem okolju. Knjižnice so tako vse bolj prostor, odprta vse družbene skupine in vse generacije, ki s širokim spektrom raznovrstnih brezplačnih storitev ponujajo roko v pomoč. V prvi vrsti pa obiskovalcem ponujajo predvsem razumevanje. Kot je dejal

Tokac: »Si list na vetru, rabiš nekoga na drugi strani, ki te razume«. Te ujame, ko padaš.

Inovativnost knjižničnih strokovnih delavcev pri svojem delu pa dokazujejo tudi nagrade Zdrženja splošnih knjižnic, ki so jih podelili ob koncu prireditve. S področja storitev za uporabnike so nagrado prejela Osrednja knjižnica Srečka Viharja Koper in Goriška knjižnica Franceta Bevka za vzpostavitev spletnega portala s »priporočilno kakovostno« literaturo Dobreknjige si ter Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik za projekt Kamniške pravilne poti. Za strokovno delo pa je nagrado prejela Mestna knjižnica Ljubljana za avtomatizirano objavljjanje podatkov o novem knjižničnem gradivu.

Bojana Medle
Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

Osrednje slovesnosti ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic v novomeški knjižnici sta se udeležila tudi ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar in župan MO Novo mesto Gregor Macedoni.

Prejemniki nagrad Zdrženja splošnih knjižnic.

Tema okrogle mize je bila vse prej kot zabavna, tujb temu pa so se obiskovalci zabavali ob humornih domislicah povezovalca programa Roksa Bohinca, ki je obiskovalce in goste dobesedno dvignil na noge.

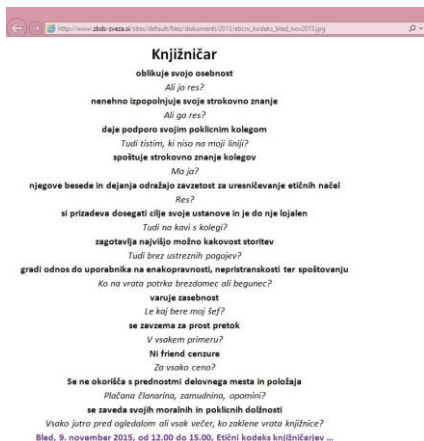
Gostje okrogle mize na temo Knjižnice povezujejo so bili strokovnjaki, ki se pri svojem delu srečujejo z različnimi ranljivimi skupinami.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

• Jubilej etičnega kodeksa.

Etični kodeks slovenskih knjižničarjev je v lanskem letu dosegel nekaj več kot polnoletnost in s tem stopil v produktivna, bogata in zrela leta. Ob tem smo v Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije pripravili drugačen dogodek, kot ga je večina članov pričakovala. Drugačnost, ki je bila vezana tudi na pozitivno provokacijo, smo izrazili že v vabilu na dogodek.

Z dogodkom smo želeli spodbuditi razmišljanje med knjižničarji o tem, da etični kodeks ni le papir, ki ga uporabimo kot izhod v sili, ko se ujamemo v zanko med lastnim prepričanjem in strokovno usmeritvijo. Želeli smo spodbuditi razmišljanje o dnevni uporabi načel etičnega kodeksa in še posebej o tem, da se odgovorno etično ravnanje prične pri etičnem odnosu do sebe, ob tem pa tudi opozoriti, kako pogosto se pri promociji in

iskanju rešitev za popularizacijo knjižnične javne službe lahko znajdemo v etičnem preskoku. Smo dejavnost, ki lahko več kot le govori o družbeni odgovornosti, morali bi jo živeti, spodbujati in razvijati.

Dogodek je potekal 9. novembra 2015 v Knjižnici Blaža Kumerdeja na Bledu (Ljubljanska 10, 4260 Bled). 20. obletnico etičnega kodeksa slovenskih knjižničarjev smo praznovali v družbi **dr. Melite Ambrožič, Tomaža Bešterja, dr. Danice Purg in Aljoše Bagole.**

• Podelitev stanovskih nagrad – nagrade Kalanovega sklada

Podelitev nagrade je seveda le rezultat dela, ki ga je opravil Upravni odbor Kalanovega sklada pod vodstvom mag. Branke Kerec. Objavljen razpis, pregled literature in končno izbiro je oteževalo dvoje: prvič pomanjkanje dobrega strokovnega publiciranja in skrb za predlaganje dobrih del v oceno

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

komisiji, tako da so člani komisije pregledali produkcijo zadnjih dveh let in izbrali nagrajenko. Nagrado je prejela **dr. Melita Ambrožič**.

Kongres Zveze bibliotekarskih društev Slovenije

Knjižničarji ponovno v Mariboru, tudi za novo knjižnico

Včeraj se je v Mariboru pričelo strokovno srečanje slovenskih knjižničarjev, katerega organizatorja sta jo upravljanje znanja v knjižnicah. V sklopu tri dni evskega dogodka bodo članovi podelili nagrado **Kalanov sklad** in jih **Zveza bibliotekarskih društev Slovenije** spominja na delo zakladnega slovenskega knjigečarskega delavca in vogaletja Pavla Kalana. Misli pa ne le način pospejeve in učinkovitosti in slovenske strokovne, temveč tudi in raziskovalno delo slovenskih knjižničarjev. Nagrado prejme dr. Melita Ambrožič (fotografija), pomožnica kustosice narodne in univerzitetne knjižnice ter prevajalka **Zveze bibliotekarskih društev** med leti 2001 in 2011.

Nagrada Kulturnega sklada poudarja pomen strokovnega in znanstvenega raziskovanja ter ga predstavlja upodobitev v knjižničarstvu. Dr. Melita Ambrožič, predstavnica Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost in letošnja nagrajenka, je ob tem povedala, vka danes razpravlja o prihodnjem stanju slovenskih knjižnic in knjigečarstva, vedno nad sistemski razmišljanje, predvsem vlogo in izločeni poslanstva vsi knjižnici ali celo osebni pogledi, kar je razumljivo. Kljub temu pa očijo, ki jih želimo doseči v prihodnosti, ne moremo naštevati le vsak zase.

Sicer pa **Zveza bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS)**, krovnna organizacija slovenskih knjižničarjev, ki povezuje več kot 1.300 članov, vsako leto pripravi več strokovno zanimivih dogodkov. Pomembno mesto med njimi zaseda letno srečanje knjižničarjev, ki poteka pod nazivom Kongres **ZBDS**. Letošnje srečanje, ki se ga bo udeležilo več kot 200 knjižničarjev in 33 strokovnih in drugih predavateljev, v Mariboru poteka med 21. in 23. septembra na 331. b. Tiskovna osrednja točka srečanja je namenjena znanju v knjižnicah, vse več knjižničarjev namreč opredeljuje bistveno v svojem poslanstvu, to je omogočanje enake dostopnosti prebivalstva do znanja.

Organizatorja gostovalec letošnjega kongresa sta Melita in Davorin, ugledni strokovnjaki, kustoski politike zagovorniki knjižnic, ki je udeležena American Library Association, tajnik ameriškega združenja knjižnic in knjižničarjev ter Srečka Spink, bivša predsednica Mednarodne zveze knjižničarjev in knjižnic.

Med slovenskimi in tujnimi strokovnjaki, ki bodo v obeh dneh sprepravili o pomenu upravljanja znanja v knjižnicah, ima pomembno mesto predavanje Čopovih nagajencev za leto 2014, Silvana Hristina in Miha Žarana Krbuloviča. Čopova diploma je najvišja državna nagrada na področju knjižničarstva in jo prejme posameznik za izredno in trajno delo v knjižničarstvu in za prispevek k njegovemu razvoju.

Organizatorji so se imeli ponovno odločiti knjižničarje izbrati v metu ob Dravi in tako opaziti na veliki problem Mariborčanov, in sicer dostop do varne knjižnice v središču mesta. Prostoriska struktura knjižnice v centru mesta, na katero knjižničarji Mariborske knjižnice vrsto let spopadajo na zelo nasilne načine, tudi letosjo žanjo, tako kot so to naredili na letošnjem Dravi Mariborske knjižnice, ni v prvi vrsti problem knjižničarjev, je pa zagotovo glavna Mariborčanov.

www.zbds.si

- Podelitev stanovskih nagrad – najvišjih državnih nagrad – Čopovih diplom, priznanj in plaket

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS), krovna organizacija slovenskih knjižničarjev, ki je 21.12.2015 stopila v 69. leto delovanja, podeljuje svojim članom javna priznanja in nagrade za dosežene rezultate na področju knjižničarstva: Čopovo diplomu; Čopovo

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

plaketo in Čopova priznanja. Čopova diploma, Čopova plaketa in Čopova priznanja so najvišje državne nagrade za izjemne uspehe na področju knjižničarstva, ki so širšega družbenega pomena in prispevajo k napredku stroke.

Čopovo diplomu za leto 2015 je prejela **Vesna Horžen**; Čopova priznanja za leto 2015 so prejele **Milena Pinter**, **Mira Petrovič** in **Dragana Lujč**; Čopova plaketo za leto 2015 sta prejela **Društvo bibliotekarjev Maribor** in **Hervis d.o.o.**

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

• Različne objave

V Sobotni prilogi Dela je bilo 21. 2. 2015 objavljeno razmišljanje dr. Matjaža Žavcerja z naslovom »*Javno opozorilo na slabo organizacijo slovenskega visokošolskega knjižničarstva*«

([http://www.delo.si/arhiv/javno-](http://www.delo.si/arhiv/javno-opozorilo-na-slabo-organizacijo-slovenskega-visokošolskega-knjiznicarstva.html)

[opozorilo-na-slabo-organizacijo-](http://www.delo.si/arhiv/javno-opozorilo-na-slabo-organizacijo-slovenskega-visokošolskega-knjiznicarstva.html)

[slovenskega-visokošolskega-](http://www.delo.si/arhiv/javno-opozorilo-na-slabo-organizacijo-slovenskega-visokošolskega-knjiznicarstva.html)

[knjiznicarstva.html](http://www.delo.si/arhiv/javno-opozorilo-na-slabo-organizacijo-slovenskega-visokošolskega-knjiznicarstva.html)). Dr. Žavcer je v

njem zapisal kar nekaj trditev, s katerim se kot člani sekcije in kot

visokošolski knjižničarji nikakor nismo mogli in ne moremo strinjati,

zato je takratna predsednica sekcije za visokošolske knjižnice mag.

Hedvika Pavlica Kolman pripravila odziv na objavo. Odziv je bil

objavljen 14. 3. 2015 prav tako v Sobotni prilogi Dela (celotna objava

tudi na Biblioblogu: [http://www.biblioblog.si/2015/03/ja-](http://www.biblioblog.si/2015/03/ja-vni-odzivi-v-pismih-bralcev-na-objavo.html)

[vni-odzivi-v-pismih-bralcev-na-objavo.html](http://www.biblioblog.si/2015/03/ja-vni-odzivi-v-pismih-bralcev-na-objavo.html)).

Javno opozorilo na slabo organizacijo slovenskega visokošolskega knjižničarstva

Delo, 21. februarja

Ob prebiranju prispevka z zgornjim naslovom dr. Matjaža Žavcerja, upokojenega direktorja Centralne tehniške knjižnice (CTK), v SP 21. februarja v rubriki Prajoli smo me je kot predsednico Sekcije za visokošolske knjižnice (strokovnega telesa) pri Zvezi bibliotekarskih dru-

štev Slovenije (ZBDS) zbudel ton, še posebej citirani stavek: »Knjižničarji so pridni in si vedno najdejo delo, le obubožana Slovenija to težko plača.« Če odmislim kup pavšalnih trditev in pretenciozno rabo statističnih podatkov, ta stavek odraža pišče vo stalščice do stroka, do Slovenije, ki je ne delim z njim. Zato bo moja replika načelne narave.

Kot bibliotekarka v knjižnici oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo filozofske fakultete se ne strinjam, da je knjižničarjev na slovenskih univerzah preveč: v vseh knjižnicah članic Univerze v Ljubljani (UL) je bilo leta 2013 zaposlenih 155 strokovnih delavcev, v CTK pa 40 (nacionalna statistika CeZAR). Povečanje v Sloveniji je posledica ustanavljanja knjižnic (zasebnih) visokošolskih zavodov, na UL pa se zaposlovanje zmanjšuje, naloge pa povečujejo. Kot vsi poklici dajemo davke recesiji.

Verjamem, da bo Slovenija postala bogatejša z dobrimi knjižničarji, večšimi upravljanja znanja v digitalni dobi, in vem, da so trendi v Evropi drugačni, ne odpuščanje. To so nova pričakovanja in potrebe po podpori knjižnic studentom ter učiteljem/raziskovalcem. Knjižnice razvijajo nove storitve, kot so informacijsko izobraževanje, spletne učilnice, svetovanja, mobilne storitve. Visokošolske knjižnice so tudi del znanstvenega raziskovanja in komuniciranja (odprto objavljane, repozitoriji, avtorske pravice, e-založništvo, upravljanje raziskovalnih podatkov, bibliometrične storitve) in imajo v njem pomembno vlogo. Knjižnični informacijski sistem se je v Sloveniji vzpostavil desetletja in smo nanj v evropskem in svetovnem merilu ponosni, ker ni minimalen. Je vzor. Res pa je, da smo visokošolske knjižnice pristale v nezavidljivem položaju v primerjavi z drugimi vrstami slovenskih knjižnic. Čeprav smo po večini v prvih vrstah pri razvoju sistema, smo zadnje pri financiranju. UL ne osiroma namenskih proračun-

slih sredstev za knjižnično dejavnost. Naši zahtevni uporabniki pričakujejo in večinoma dobijo sodobne, strokovno zelo zahtevne storitve, ki bi bile v tujini veliko višje vrednotene. Tako knjižnice UL kreirajo 62 odstotkov vseh slovenskih zapiskov za bibliografije raziskovalcev SICRIS, CTK pa 4 odstotke (CeZAR, 2013). Knjižnice v tujini te storitve le zelo redko opravljajo, mi pa imamo odlični sistem spremljanja slovenske raziskovalne produkcije. Nepogrešljiva je tudi knjižničarska vloga pri uveljavljanju odprtega dostopa do znanstvenih objav (Obzorje 2020).

Strinjam se s piscem, da so knjižnice lokacijsko razpršene, a da je to le prikladni izgovor, s tem se ne strinjam. To so dejstva, v katerih delujemo, in jih kot stroka ne moremo izboljšati sami, če nas pri tem ne podprejo naši predstojniki, dekanji in rektorji. Še dobro, da nismo vsi knjižničarji zanje le strošek. Navsezadnje upravljamo dokumente, ki so pogoj in rezultat raziskovalne ter pedagoške dejavnosti univerze. Najbrž je smiselno vsake toliko časa premisliti o posodabljanju knjižničnega sistema UL, da pa je vsega kriva le slaba organizacija, v tem dr. Žavcerju ne morem pritrlditi. Upam le, da bo univerza z »močno voljo« (brez denarja?) odpravila lokacijsko razpršenost fakultet, fakultetnih služb (tudi npr. računovodskih, tajniških, vzdrževalnih ...) in fakultetnih knjižnic, da bo zagotovila svojim zaposlenim primerne prostore. Naj reorganizacija ne pomeni podiranja knjižničnega sistema, v katerem ima spiravljana svoja največje dragocenosti in razlog svojega obstoja. Univerze brez knjižničarjev ni in tudi bogate Slovenije ne.

mag. Hedvika Pavlica Kolman, bibli.
Sekcija za visokošolske knjižnice pri ZBDS

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Nobene zveze nimam s knjižničarstvom. Jezi pa me vsak tak javen poziv k zmanjšanju števila delovnih mest. Zmanjševanje zaposlitev štejem za najbolj enostaven način, neoliberalni, za doseganje večjih profitov ali, kar je isto, za zniževanje stroškov. To zna vsak, še tako neizobražen, kaj naj rečem, da ne bom katerega poklica ušali, na katerem koli delovnem področju.

Od tako ostrega kritika, menda tudi utemeljenega, gledano iz gospodarske polomije Slovenije, bi pričakoval – kako najti več delovnih mest, ne pa jih zmanjševati. Avtor je to prepotrebno dejstvo pousem spregledal, spet v stilu manj pametnih in manj pogumnih. Sprašujem ga in vse odločujoče, kje naj se čedalje več povpraševalcev po delu (rast prebivalstva) zaposli, če bomo še kar naprej udrihali po javnem sektorju? V proizvodnji dnevno koprnijo delovna mesta, ožod je v storitvah in mnogostevnih prostorašovnih dejavnostih, tonaj tudi v javnem sektorju. Proizvodnost dela še lep čas presega naše potrebe, kapital pa tega ne zna – in noče – uvideti, sprejeti. Status quo par excellence! Rešitve tega problema v svetu vidim v skrajševanju delovne obveznosti, recimo, 30 ur na teden, in v povečevanju obratovnega časa (trgovine, avtor omeja ČTK do polnoči...). Resno se vsiljuje tudi univerzalni temeljni dohodek za vse državljane, z vsemi slabimi in dobri posledicami. Kajpak so vse te rešitve v škodo kapitala in finančnih trgov. Ti ljudje, ki imajo denar in moč nas peljejo v nevarne vode, vsaj to je moč napovedati. Malo je upanja, da bi se nas usmili, to jim je že a priori tuje, in znižali svojo nenasitnost ter namesto tega znižali delovno obveznost.

Razvoja seveda ni mogoče ustaviti. Ta je največji »krivec« za izgubljanje dela in če bi kapital obrzdal vsaj malo svojo pohlepnost, bi se svet še nekaj časa veselo vrtil. In seveda bolj kvalitetno, udobno, kar nam daje razvoj. Ja, pravim še nekaj časa; tudi če bi se to zgodilo, se trenda rasti takorekoč še dotaknili nismo. Smo šele na stopnji, kako obdržati trend 19. stoletja, kapitalizem; da pa bi ukrepali, pa ne najno radikalno, kako doseči trajno rast, jo pa šele v teoretičnih povojih najbolj pronicljivih osebkov te Slovenije in širše.

Delo torej postaja oziroma je najbolj tkana vrednota, posledično so tisti, ki ga še imajo in iskali v čedalje hujših stiskah (čudoviti humor za mobing). Napovedovati, kako se bo to izšlo, je vedečevanje. Kljub jasnim ugotovitvam, da je tako stanje nenormalno, nevdržno, da se zdaj okoli tega oglašata tudi EU, upanja na bistveno spremembo na bolje ni videti.

Teh nekaj misli oib predlogu avtorja po znižanju števila knjižničarjev nikakor ni za današnjo rabo; tudi zato ne, ker se spravlja na našo kulturo, izobraženstvo in nas poleg mednarodnih korporacij sila v nižji izobražbeni nivo – kar že ves čas počne politika po domačem in tujem diktatu: zniževanje stroškov, pritiski na plačevanje visokega šolstva in, končni cilj, ameriška reprodukcija elit, ki se s plačevanjem študija kot taka ohranja. Tja, na žalost, gremo, ker nimamo hrbtnic.

Herman Graber,
Ljubljana

KNJIGE Tweet

Za spodbujanje branja

Objavljeno: 08.11.2015 08:00 Posodobljeno: 08.11.2015 08:00
Avtor: A. P.
Ključne besede: knjige, branje

Organizacije združujejo moči v boju za knjigo.

Foto: Andrej Predin

V četrtek je bila v prostorih Društva slovenskih pisateljiv okrogla miza sekcije za mladinsko književnost, na kateri so predsednica in sodje z branjem povezanih društev in ustanov razpravljale o možnostih povezovanja in sodelovanja s ciljem popularizacije bralne kulture med mladimi. Ogoščka se je udeležilo zvestihov število strokovnjakinj, saj so za nizo sedele predsednica mladinske sekcije DSP dr. **Aksinija Kermauner**, predstavnica Slovenskega društva Slovenije dr. **Milena Blažič**, predsednica **Društva hibernskih** dr. **Sabina Fras Popovič**, predsednica Bralnega društva Slovenije mag. **Savina Zwitter**, mag. **Darja Lavrenčič Vrabeč**, vodja Pionirsko in Odbojka za otroke in mladino, generalna sekretarka Društva Bralna značka Slovenije **Manca Perko**, glavna urednica revije *Otok in knjiga* **Darka Tancer Kajtnih**, omizje pa je vodila dr. **Dragica Heramija**.

Izvedeli smo veliko zanimivega o bralnih navadah Slovencev, med drugim tudi, da v aktivnih letih najmanj beremo ter da sta med mladimi, ki opravijo bralno značko, dva tretjini deklet in le

Za spodbujanje branja

Organizacije združujejo moči v boju za knjigo

V četrtek je bila v prostorih Društva slovenskih pisateljev okrogla miza sekcije za mladinsko književnost, na kateri so predsednice in vodje z branjem povezanih društev in ustanov razpravljale o možnostih povezovanja in sodelovanja s ciljem popularizacije bralne kulture med mladimi. Dogodka se je udeležilo zavidljivo število strokovnjakinj, saj so za mizo sedele predsednica mladinske sekcije DSP dr. **Aksinija Kermauner**, predstavnica Slavističnega društva Slovenije dr. **Milena Mileva Blažič**, predsednica Društva bibliotekarjev dr. **Sabina Fras Popovič**, predsednica Bralnega društva Slovenije mag. **Savina Zwitter**, mag. **Darja Lavrenčič Vrabec**, vodja Pionirske in Oddelka za otroke in mladino, generalna sekretarka Društva Bralna značka Slovenije **Manca Perko**, glavna urednica revije *Otrok* in knjiga **Darka Tancer Kajnih**, omizje pa je vodila dr. **Dragica Haramija**.

Izvedeli smo veliko zanimivega o bralnih navadah Slovencev, med drugim tudi, da v aktivnih letih najmanj beremo ter da sta med mladimi, ki opravijo bralno značko, dve tretjini deklet in le tretjina dečkov. Med strategijami, ki bi izboljšale bralne navade, pa so udeležence okrogle

sekcije DSP dr. **Aksinija Kermauner**, predstavnica Slavističnega društva Slovenije dr. **Milena Mileva Blažič**, predsednica Društva bibliotekarjev dr. **Sabina Fras Popovič**, predsednica Bralnega društva Slovenije mag. **Savina Zwitter**, mag. **Darja Lavrenčič Vrabec**, vodja Pionirske in Oddelka za otroke in mladino, generalna sekretarka Društva Bralna značka Slovenije **Manca Perko**, glavna urednica revije *Otrok* in knjiga **Darka Tancer Kajnih**, omizje pa je vodila dr. **Dragica Haramija**. Izvedeli smo veliko zanimivega o bralnih navadah Slovencev, med drugim tudi, da v aktivnih letih najmanj beremo ter da sta med mladimi, ki opravijo bralno značko, dve tretjini deklet in le tretjina dečkov. Med strategijami, ki bi izboljšale bralne navade, pa so udeležence okrogle

Milena Mileva Blažič, Sabina Fras Popovič, Savina Zwitter, Darka Tancer Kajnih, Darja Lavrenčič Vrabec, Manca Perko in Dragica Haramija. Foto Andrej Predin

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

Revija *Knjižnica* je stalnica na področju publicistične dejavnosti Zveze bibliotekarskih društev Slovenije. Pri tem projektu zelo dobro sodelujemo z Narodno in univerzitetno knjižnico. V letu 2015 smo nadaljevali z rednim izdajanjem revije *Knjižnica*, pridobili ustrezne avtorje, imeli gostujočo uredniško ekipo in prikazali pestrost znanstvenoraziskovalnega dela na tem področju. Revija je indeksirana v podatkovnih zbirkah:

- LISA (CSA),
- LISTA (EBSCO),

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

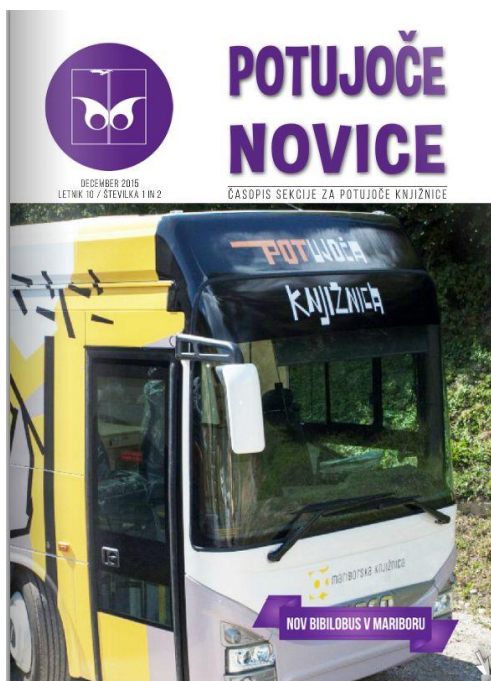
- Proquest Science/Technology Databases (HT&AJ, Technology Journals, Illustrata Technology),
- Proquest Research Library,
- ProQuest Library Science,
- IBZ in
- DOAJ.

Številke bodo, z dogovorjenim zamikom zaradi tehnične priprave, dostopne v celotnem besedilu na spletni strani revije <http://knjiznica.zbds-zveza.si/>. Bralci lahko iščejo članke po izvodih, avtorjih, ključnih besedah. Članki so povezani s sistemom COBISS/OPAC, kjer so dostopna celotna besedila, kar zagotavlja tudi redna bibliografska

obdelava člankov. Celotna besedila pa so dostopna še v dLib, Google Scholar in podatkovnih zbirkah, ki revijo Knjižnica indeksirajo.

Izdali smo tudi Potujoče novice ter pomagali študentom pri izdaji revije Štubidu.

Izdali smo znanstveno monografijo dr. Gorazda Vodeba z naslovom *Informacijsko vodenje na slovenskem podeželju* ter strokovno publikacijo IFLA *Smernice za dostop do knjižnice za uporabnike z oviranostmi – kontrolni seznam*. Prav tako smo v sozaložništvu z Združenjem splošnih knjižnic izdali strokovno monografijo z naslovom *Ugotavljanje kakovosti storitev v splošnih knjižnicah*. Slednji publikaciji so prejeli tudi vsi udeleženci Kongresa ZBDS. Pričeli smo tudi s sodelovanjem pri prevodu mednarodnega standarda ISO 16439 Information and documentation – Methods and procedures for assessing the impact of libraries.

ZAGOTAVLJANJE INFORMACIJSKIH VIROV (EBSCOhost)

Izjemno visoka statistika uporabe, ki še kar narašča, zgovorno dokazuje, da knjižnice z informacijsko storitvijo EBSCOhost smelo zadovoljujejo sodobne potrebe uporabnikov po enostavni dostopnosti do aktualnih informacij, referenčnega gradiva in znanstvenih ter strokovnih besedil.

Najvišjo statistiko uporabe do sedaj torej beležimo v letu 2013:

- 890.680 prijav in kar 23.502.260 iskanj, kar priča o tem, da se vse več uporabnikov dlje časa zadrži na portalu, saj so opravili za 230 % več iskanj kot leto prej.
- 739.774 vpogledov v celotna besedila.
- Število iskanj v letu 2014: 9.016.344. Podatkov za leto 2015 še nimamo, saj leto še ni zaključeno, trendi pa kažejo nadaljevanje visoke uporabe.

Statistični podatki izkazujejo sicer stabilen trend uporabe v letu 2014 s še vedno zelo visokimi vrednostmi uporabe. Hkrati smo ob koncu leta v skladu z mednarodnimi priporočili evaluacije e-virov skupaj z založnikom namestili potrebne parametre za beleženje statistike v skladu s protokolom COUNTER. COUNTER priporoča število vpogledov v celotna besedila kot najbolj relevanten kazalnik uporabe e-vsebin. Tako bomo z letom 2015 zbirke EBSCOhost vrednotili z novimi parametri. Odlično statistiko uporabe v letu 2013 in 2014 lahko pripišemo tudi načrtnim aktivnostim: izobraževanje končnih uporabnikov in knjižničarjev, številne predstavitve preko različnih medijev, delo z uporabniki ipd. S takšno prakso bomo nadaljevali tudi v letu 2016. Zlasti je pomembno, da pri promociji sodelujejo poleg ZBDS, NUK in založnika, tudi posamezne knjižnice, ki organizirajo promocije na regionalnem in lokalnem nivoju. Tako smo v letu 2013 organizirali izobraževanja o uporabi zbirk za vse splošne knjižnice na lokacijah osrednjih območnih knjižnic. Poleg izobraževanj in organizacije posebnih dogodkov smo redno izvajali **promocijske aktivnosti** na spletnih straneh COSEC in

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

distribucijskih listah slovenskih knjižnic, preko RSS obveščanja in v obliki svetovanj. S portalom EBSCOhost vsak dan pripomoremo h kvalitetnejšemu informacijskemu delu knjižnic, zlasti v slovenskih splošnih knjižnicah in tako odločilno prispevamo k dvigu informacijske pismenosti prebivalstva. Izredno visoka statistika uporabe vira, ki še vedno narašča iz leta v leto, pomeni, da zagotavljamo informacijski vir po meri sodobnih uporabnikov. V okviru servisa EBSCOhost so uporabniki slovenskih splošnih, visokošolskih in specialnih knjižnic ter nacionalne knjižnice imeli **neomejen dostop iz prostorov knjižnic** do osmih podatkovnih zbirk. Servis omogoča tudi **oddaljen dostop od koderkoli in kadarkoli (s časovno oznako 24/7) na podlagi** PROXY serverja ali na podlagi omejenih gesel. V sodelovanju z založnikom smo izvedli tudi več svetovanj in pomoči za podporo pri uporabi zbirk in modula Admin ter oblikovanju lastnega portala za dostop do vsebin EBSCOhost. Največ tovrstne komunikacije je v tem času potekalo zaradi spremembe IP številke v posameznih knjižnicah.

Med pomembne aktivnosti vsako leto sodi tudi **pridobivanje proračunskih sredstev** za zagotavljanje nacionalne in akademske licence. Sredstva smo pridobili od Ministrstva za kulturo (preko ZBDS) in ARRS (preko NUK). Informacijsko storitev - dostop do servisa EBSCOhost izvajamo v okviru aktivnosti konzorcija COSEC, ki je član mednarodnega konzorcija eIFL.net. Aktivnosti, ki se odvijajo v konzorciju COSEC, neposredno ali posredno vplivajo na upravljanje s podatkovnimi zbirkami EBSCOhost.

V letu 2015 nismo ustrezno predvidevali trend na valutnih tečajih in smo tako razliko poravnali iz lastnih sredstev. Kljub temu, da smo pri pripravi programa za obdobje 2015-2016 predvidevali, da bodo sredstva zadostna, sedaj usmerjamo v programu spremembo v obliki višjega finančnega deleža.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

FINANČNO POROČILO

REKAPITULACIJA

PRIHODKI

1.	ZBDS	117.522,50
2.	KNJIŽNICA	65.717,50
3.	KALANOV SKLAD STEPIŠNIKOV	5.405,62
4.	SKLAD HARTMANOV	1.015,81
5.	SKLAD	5.565,59
	SKUPAJ PRIHODKI	195.227,02

STROŠKI

1.	ZBDS	112.116,45
2.	KNJIŽNICA	33.912,36
3.	KALANOV SKLAD STEPIŠNIKOV	1.405,69
4.	SKLAD	750,00
	SKUPAJ STROŠKI	148.184,50

RAZLIKA MED PRIHODKI

IN ODHODKI

47.042,52

od tega za :

Knjižnico	31.805,14
Kalanov sklad	3.999,93
Stepišnikov sklad	265,81
delovanje ZBDS	5.406,05
Hartmanov sklad	5.565,59

Skupaj za prenos v leto 2016

47.042,52

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

ZBDS

PRIHODKI

Znesek

1. Prenos prihodkov iz leta 2014	14.958,90
2. Ministrstvo za kulturo	62.100,00
3. Članarina ZBDS	11.626,00
4. Prodaja publikacij	3.124,18
5. Prihodki od obresti	3,93
5. Prihodki od kotizacij	21.217,54
6. Prih. sponzorjev	3.750,00
7. Strkovne ekskurzije	48,00
7. Prihodki od dohodnine-donacije fizičnih oseb	693,95

SKUPAJ PRIHODKI

117.522,50

STROŠKI

Št. konta	Naziv konta	Znesek
1. 400,412	Materialni stroški	1.288,68
2. 4100,4192	Kotizacije, izobraževanje	2.155,82
4. 4104,4103	Tisk,zgibanke,spletna stran	4.751,58
5. 4162	Računovodske storitve	5.757,03
6. 4190	Druge storitve	5.053,20
8. 4140,4183	Dnevnice, prev. str. sl. potovanja	14.649,45
9. 4150	Bančne provizije	590,68
10. 4181	Avtor. honor., pog o delu - zbds	20.189,92
11. 4800	Članarine	300,00
12. 41050	Najemnine dvorane,tehnične opreme	1.655,50
13. 41051	Licenca EBSO	21.709,79
14. 41052,53	Organizacija in stroški posvetovanja	18.613,07
15. 4320	Amortizacija računalnikov	507,67
16. 4163	Lektoriranje,prevodi	614,52

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

17.	41091,42	Simpoziji,predavanja	5.467,35
18.	4197	Stroški prevozov	5.578,94
19.	4101	Čopove nagrade	1.044,30
20.	4171,4172	Reklama in poslovna darila	2.188,95
		SKUPAJ STROŠKI	112.116,45
		Razlika za prenos v leto 2016	5.406,05

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

REVIJA KNJIŽNICA

PRIHODKI

1.	Prenos prih. iz l. 2014	39.245,12
2.	Prihodek iz članarin	3.912,00
3.	Min. za kulturo	12.000,00
4.	Prodaja revije, publikacij	4.500,00
5.	Refundacija NUK	6.060,38
	SKUPAJ PRIHODKI	65.717,50

STROŠKI

	št. konta	Naziv konta	
1.	4114	Avtor. honorarji, pog. o delu	12.399,10
2.	4100	Prispevek za revijo	0,00
3.	4162	Računovodske storitve	2.222,40
4.	4168	Stroški lektoriranja	1.591,99
5.	4140	Mat.stroški	142,46
6.	4103,4104	Tisk knjižnice	17.556,41
		SKUPAJ STROŠKI	33.912,36

R A Z L I K A za prenos v leto 2016 **31.805,14**

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

KALANOV SKLAD

PRIHODKI

1.	Pren. prih. iz leta 2014	2.665,62
2.	Članarine 2015	1.740,00
3.	Ministrstvo za kulturo	1.000,00

SKUPAJ PRIHODKI **5.405,62**

STROŠKI

1.	4053	Dekoracija	167,70
2.	4060	Pis.mat.	13,47
3.	4113	Avtorski hon.	0,00
4.	4140	Potni stroški	224,52
5.	4163	Nagrade	1.000,00

SKUPAJ STROŠKI **1.405,69**

RAZLIKA za prenos v leto 2016 **3.999,93**

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

STEPIŠNIKOV SKLAD

PRIHODKI

1.	Pren. prih. iz leta 2014	760,81
2.	Članarine 2015	255,00

SKUPAJ PRIHODKI **1.015,81**

STROŠKI **0,00**

1.	4192 Izplačilo nagrade	750,00
----	------------------------	--------

SKUPAJ STROŠKI **750,00**

RAZLIKA za prenos v leto 2016 **265,81**

HARTMANOV SKLAD

PRIHODKI

1.	Prenos prih.iz leta 2014	4.466,10
1.	10% kotizacij od kongresa	1.099,49

SKUPAJ PRIHODKI **5.565,59**

STROŠKI **0,00**

1.	Stroški	0,00
----	---------	------

SKUPAJ STROŠKI **0,00**

RAZLIKA za prenos v leto 2016 **5.565,59**

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ZA LETO 2015

1. Podlage za sestavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS33-3/2007), z Zakonom o društvih, z Zakonom od DDV in v skladu s Pravilniku o pridobitni in nepridobitni dejavnosti. Podatki v računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah vodenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri računovodskih usmeritvah so upoštevana osnovna računovodska načela: previdnost, prednost vsebine pred obliko in pomembnost.

2. Pravni položaj zveze društev

Društvo: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

Skrajšano: ZBDS

Sedež: Ljubljana, Turjaška 1

Organizacijska oblika: zveza društev

Akt o ustanovitvi: Statut

Registracija: ZBDS je bila ustanovljena 11.5.1984; register društev – Upravna enota Ljubljana – številka 731

Po odločbi št. 026-40/99/15 od 22.6.2005 društvo deluje v javnem interesu na področju kulture

Glavna dejavnost zveze društev: dejavnost strokovnih združenj knjižničarjev

Predsednica društva: Dr. Sabina Fras Popović

Organi društva: občni zbor, upravni odbor, izvršni odbor, nadzorni odbor, častno razsodišče.

BILANCA STANJA

Opredmetena osnovna sredstva

Za opredmetena osnovna sredstva so v poslovnih knjigah izkazane posebej nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti, pri čemer popravek vrednosti predstavlja njihov kumulativni odpis kot posledico amortiziranja. V bilanci stanja so izkazana po neodpisani vrednosti, ki predstavlja razliko med nabavno in odpisano vrednostjo. V dejansko nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so zajeti njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo. Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če le povečujejo bodoče koristi v primerjavi s prej ocenjenimi.

Amortizacija: osnovna sredstva se amortizirajo posamično. Uporablja se enakomerni časovni obračun amortiziranja.

Amortizacija je obračunana po stopnjah, ki so določene za posamezno osnovno sredstvo in se med obračunskim letom ne spreminjajo. Uporabljene amortizacijske stopnje ne presegajo davčno priznanih stopenj.

Osnovna sredstva imajo knjigovodsko vrednost 599,97 €.

Dolgoročne terjatve in finančne naložbe

Društvo nima dolgoročnih terjatev in finančnih naložb.

Zaloge

Društvo v svojih knjigah ne izkazuje zalog, saj vse nabave ob nakupu knjiži na stroške.

Terjatve do članov in kupcev

31.12.2015 društvo izkazuje terjatve do kupcev v višini 3.121,54 €.

Druge kratkoročne terjatve in kratkoročne finančne naložbe

Društvo nima drugih kratkoročnih terjatev in finančnih naložb.

Denarna sredstva na računu

31.12.2015 društvo izkazuje na transakcijskem računu pri NLB 48.544,35 €.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Društvo nima kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev.

Društveni sklad

31.12.2015 društvo izkazuje društveni sklad v višini 47.042,52 €, od tega za revijo Knjižnica 31.805,14 €, za Kalanov sklad 3.999,93 €, za Stepišnikov sklad 265,81 €, za delovanje zveze in njenih teles 5.406,05 € in za Hartmanov sklad 5.565,59 €.

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV
SLOVENIJE

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Društvo nima rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev.

Dolgoročni dolgovi

Društvo nima dolgoročnih dolgov.

Kratkoročni dolgovi do članov in dobaviteljev

31.12.2015 društvo izkazuje kratkoročne dolgove do dobaviteljev v višini 5.239,42 €.

Drugi kratkoročni dolgovi

Društvo nima drugih kratkoročnih dolgov.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Društvo nima pasivnih časovnih razmejitev.

PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Odhodke društva predstavljajo :

Poslovne odhodke predstavljajo vsi stroški nastali v poslovnem letu, evidentirani po naravnih vrstah kot so stroški materiala, stroški storitev, amortizacija...

Celotni odhodki za leto 2015 znašajo 148.184,50 €.

Prihodke društva predstavljajo:

1. Dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev (Ministrstvo za kulturo, ARRS / Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo) 75.100,00 €
2. Članarine in prispevki članov 15.538,00 €
3. Prihodki od prodaje trgovskega blaga in storitev 41.794,49 €
4. Finančni prihodki - obresti od sredstev na vpogled 3,93 €
5. Donacija od dohodnine 693,95 €.

Celotni prihodki iz dejavnosti društva 133.130,37 € .

V letu 2015 smo ustvarili 15.054,03 € presežka odhodkov nad prihodki.

Poročilo sestavila:

Računovodja:

Marjeta Triler

Predsednica:

Dr. .Sabina Fras Popović

Ljubljana, 19.2.2016